

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI
a
Koncepční záměr rozvoje 2012

Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje
Jaselská 826, 280 02 Kolín IV

škol. rok 2011/2012

O B S A H**strana****A. ZPRÁVA O ČINNOSTI**

Obsah	3
1. Základní údaje o zařízení	4
2. Charakteristika zařízení	5
3. Přehled o činnostech ve škol.roce 2011/2012	7
4. Údaje o pracovnících	24
5. Ekonomická část	30
6. Údaje o výsledcích kontrol	32
7. Závěr (shrnutí a diskuse)	33

B. KONCEPCE ROZVOJE

Obsah	36
1. Cíle stanovené v předchozím období a jejich plnění	37
2. Zhodnocení činnosti a podmínek jejího výkonu	40
3. Demografický vývoj a jeho očekávané důsledky	42
4. Vývoj počtu klientů, výkonů i pracovníků	43
5. Záměr dalšího rozvoje	44
6. Personální politika	46
7. Předpokládané ekonomické a personální nároky v následujících 3 letech	48
8. Přehled podaných i plánovaných žádostí o finanční podporu	49

Přílohy:

- Příloha č. 1   Přehledy o počtech klientů, výkonů a činností
Příloha č. 2   Přehled o stavu pracovníků PPP SK

A. ZPRÁVA O ČINNOSTI

OBSAH:

1. Základní údaje o zařízení	4
2. Charakteristika zařízení	5
2.1. Vymezení činnosti a působnosti	5
2.1.1. Hlavní činnost	5
2.1.2. Doplnková činnost	5
2.2. Organizace činnosti, materiálně technické podmínky	6
3. Přehled o činnostech ve škol.roce 2011/2012	7
3.1. Údaje o počtech klientů, výkonů a typech poskytnuté péče	7
3.2. Další aktivity realizované PPP	11
3.2.1. Individuální terapeutické vedení, intervenční činnost	11
3.2.2. Programy skupinové terapeutické či intervenční péče	11
3.2.3. Péče o klienty s poruchami autistického spektra	12
3.2.4. Péče o mimořádně nadané děti a žáky	15
3.2.5. Prevence rizikového chování (primární prevence SPJ)	17
3.2.6. Metodické vedení a návštěvy škol	18
3.2.7. Semináře pro pedagogické pracovníky	19
3.2.8. Informační, propagační a osvětová činnost	19
3.2.9. Stáže, praxe studentů a výchovných poradců	19
3.2.10. Zácvik nových spolupracovníků	19
3.2.11. Spolupráce s vnějšími partnery	20
3.2.12. Další aktivity a prezentace zařízení na veřejnosti	20
3.2.13. Zapojení do grantových programů	21
3.3. Činnost odborných sekcí	22
4. Údaje o pracovnících	24
4.1. Základní údaje o pracovnících, jejich kvalifikaci a praxi	24
4.2. Věková struktura pedagogických pracovníků	26
4.3. Kvalifikovanost pedagogických pracovníků	26
4.4. Personální změny ve školním roce 2011/2012	27
4.5. Údaje o dalším vzdělávání odborných pracovníků	28
4.5.1. Studium ke splnění kvalifikačních předpokladů	28
4.5.2. Studium k prohlubování odborné kvalifikace	28
4.5.3. Finanční náklady vynaložené na DVPP	28
5. Ekonomická část výroční zprávy	30
6. Údaje o výsledcích kontrol	32
7. Závěr (shrnutí a diskuse)	33

1. Základní údaje o zařízení

Název zařízení:	Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje
Adresa:	Jaselská 826, 280 02 Kolín IV
Zřizovatel:	Středočeský kraj, se sídlem: Zborovská 11, 150 21 Praha 5
IČ:	70 836 311
IZO ředitelství:	002 814 668
Kontakty:	tel./fax: 321 717 168 e-mail: reditelstvi@pppkolin.cz webové stránky: www.pppstredoceska.cz
Ředitel:	PhDr. Jaroslava Štětinová adresa: Jaselská 826, 280 02 Kolín IV tel./fax: 321 717 168, mobil: 737 391 115 e-mail: stetinova@pppkolin.cz
Zástupci ředitele:	PhDr. Pavla Cimlerová, zástupce statutárního orgánu zástupce pro odborné vedení a metodickou činnost tel.: 739 037 651, e-mail: PavlaCimlerova@seznam.cz PhDr. Helena Stejskalová zástupce pro organizační a koncepčně-analytickou činnost tel.: 739 037 667, e-mail: stejskalova@pppkolin.cz
Právní forma:	příspěvková organizace
zřizovací listina: změny ZL:	č.j. OŠMS/3000/2001 ze dne 18. září 2001 dodatek č. 1 č.j. OŠMS/8468/2001 ze dne 6.12.2001, dodatek č. 2 č.j. 13885/2004/ŠKO ze dne 10.9.2004 dodatek č. 3 č.j. 8880/2005/ŠKO ze dne 27.6.2005 dodatek č. 4 č.j. 094609/2011/KUSK ze dne 6.6.2011
zařazení do sítě:	1.1.2005
zápis do školského rejstříku:	1.9.2005
datum poslední změny v rejstříku:	1.11.2008

2. Charakteristika zařízení

2.1. Vymezení činnosti a působnosti

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje (dále jen PPP SK) je samostatné poradenské zařízení s celokrajskou působností. PPP SK je zřízena podle **zákona č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a **zákona č. 129/2000 Sb.**, o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Její činnost je legislativně zakotvena ve:

- **vyhláše č. 72/2005 Sb.**, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních;
- **vyhláše č. 73/2005 Sb.**, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

V souladu s cíli „*Koncepce nových forem práce pedagogicko-psychologického poradenství ve vztahu k sociální prevenci a prevenci kriminality*“ (č.j. 20614/95-2) je již od roku 1996 ve spektru poradenských činností kladen důraz na širší spektrum intervenčních a terapeutických činností i aktivit souvisejících s primární (výjimečně i sekundární) prevencí sociálně patologických jevů. Hlavní cíle a hodnotový rámec preventivních aktivit vymezuje „*Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009-2012*“; konkrétní úkoly v oblasti primární prevence plní PPP SK v souladu se souvisejícími metodickými pokyny MŠMT.

Pedagogicko-psychologická poradna je legislativně vymezena jako součást systému poskytujícího poradenské služby ve školách a školských zařízeních, přičemž každá součást plní v rámci tohoto systému zcela specifickou funkci. Obecně jsou poradenské služby zajišťovány:

- odbornými pracovníky školských poradenských zařízení, tedy pedagogicko-psychologických poraden (PPP) a speciálně pedagogických center (SPC);
- poradenskými pracovníky škol (výchovný-kariérový poradce, školní metodik prevence, školní psycholog/školní speciální pedagog) a dále pracovníky, kteří se podílejí na poradenských službách a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole.

2.1.1. Hlavní činnost

PPP SK pomáhá řešit výchovné a výukové problémy dětí předškolního, školního a adolescentního věku (děti a mládež zpravidla ve věku od 3 do 19 let). V rámci své územní působnosti zajišťuje odborné psychologické a speciálně-pedagogické služby dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám, předškolním a školským zařízením, a to v otázkách osobnostního, sociálního, vzdělávacího a profesního vývoje dětí a mládeže. PPP SK poskytuje diagnostickou, intervenční, reedukační, terapeutickou a psychokorektivní péči a poradenství zvláště dětem a mládeži s vývojovými a výchovnými problémy či výukovými obtížemi, zajišťuje psychologické poradenství při volbě vzdělávací a profesní dráhy, v náročných životních situacích a obdobích. Zpracovává odborné podklady pro správní rozhodnutí a vzdělávací opatření v případech stanovených školskými předpisy; poskytuje informační a metodickou pomoc školám, pedagogickým pracovníkům (zejména výchovným poradcům); podílí se na aktivitách souvisejících s prevencí sociálně patologických jevů.

2.1.2 Doplňková činnost

Pořádání odborných kursů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti.

2.2. Organizace činnosti, materiálně technické podmínky

PPP SK je nástupnickou organizací dvanácti sloučených pedagogicko-psychologických poraden Středočeského kraje, které jsou dnes jejími odloučenými pracovišti. Ke sloučení těchto příspěvkových organizací došlo ke dni 1.1.2005 na základě rozhodnutí Zastupitelstva Středočeského kraje (usnesení č. 46-21/2004/ZK ze dne 10. září 2004). Vedoucí odloučených pracovišť disponují přesně vymezenými kompetencemi v oblasti řízení odborných činností, hospodaření, personalistiky i zajištění vlastního provozu.

PPP SK sdružuje v současné době 12 pracovišť, bývalých okresních pedagogicko-psychologických poraden: pracoviště Benešov a Vlašim (jedna organizační jednotka), Hořovice, Kladno, Kolín a Český Brod (jedna organizační jednotka), Králův Dvůr, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Příbram, Rakovník, Praha-východ (dříve Říčany). Z podnětu zřizovatele bylo k 1.1.2012 zrušeno pracoviště Praha-západ, přičemž klientelu převzala pracoviště sousedících regionů (Kladno, Králův Dvůr, Benešov, Praha-východ, Mělník a Příbram). Vzhledem k dopravní obslužnosti nejvíce klientů převzalo pracoviště Praha-východ, které bylo posíleno zřízením pracoviště ve Strančicích (Dětské centrum Strančice).

Činnost poradny i v podmínkách nového uspořádání vychází z dosavadní tradice a především specifik jednotlivých regionů. Během posledních dvou let, tedy ve třetí etapě transformace poradenského systému Středočeského kraje, byla zásadní prioritou participace na utváření komplexního poradenského systému, optimalizace počtu odborných pracovníků v návaznosti na počty potenciálních klientů a vyhledávání dalších zdrojů finančních prostředků vně i uvnitř systému.

V případové práci je důraz jednoznačně kladen na týmovou spolupráci (psycholog-speciální pedagog), přestože některá pracoviště díky svému personálnímu obsazení mohou jen stěží tomuto pravidlu dostát. V optimálním případě je tedy v pracovních týmech zastoupena profese psychologa a speciálního pedagoga, kteří spolupracují při poradenské péči o děti a mládež všech typů škol „přidělené“ části regionu. Pokud jde o tzv. „následné poradenské činnosti“ typu intervenčních, terapeutických a reedukačních aktivit, pak zpravidla po absolvování základního diagnostického vyšetření přejímá klienta do dlouhodobé péče pracovník s odpovídající kvalifikační přípravou, a to bez ohledu na jakékoliv formální rozdělení.

Činnosti v oblasti primární prevence rizikového chování (sociálně patologických jevů) vykonávají pracovníci poradny nad rámec „běžné“ poradenské práce; realizaci konkrétních preventivních aktivit zajišťuje na jednotlivých pracovištích PPP SK metodik za nezbytné podpory a ve spolupráci s dalšími pracovníky poradny.

Metodickým zázemím pro komplex všech odborných činností vykonávaných PPP SK jsou odborné sekce. Jedná se o čistě pracovní uskupení, do nichž jednotlivá odloučená pracoviště delegují své zástupce dle příslušných odborných specializací. Zaměření a počet odborných sekcí je stanoven v závislosti na aktuální potřebě. Výstupy z jednání sekcí jsou zároveň součástí hlavních koncepčních záměrů poradny.

Přestože nejvýraznější disproporce mezi jednotlivými pracovišti byly již v rámci finančních i dispozičních možností z velké části vyrovnány, nejsou dosud jejich **materiálně technické podmínky** plně srovnatelné, a to zejména pokud jde o vybavení užívaných prostor. V zájmu optimalizace podmínek a následně i kvality poskytovaných služeb byla od sloučení poraden realizována změna sídla pracoviště Praha-východ (dříve Říčany); na základě požadavku majitele budovy (město Mělník) došlo i ke změně sídla pracoviště Mělník, která rovněž přinesla zkvalitnění podmínek fungování; pracoviště Hořovice sídlí ve zrekonstruovaných prostorách. Ve vztahu s vlastníkem užívaných prostor je poradna ve valné většině vypůjčitelem, příp. nájemcem, pouze v jediném případě je užíván nemovitý majetek ve správě PO (pracoviště Nymburk). V roce 2011 byla převzata do správy budova pro sídlo pracoviště Kutná Hora – objekt t.č. v rekonstrukci. Toto pracoviště sídlí již třetí rok provizorně v prostorách základní školy, podmínky však neumožňují plnohodnotné fungování pracoviště.

3. Přehled o činnostech ve školním roce 2011/2012

3.1. Údaje o počtech klientů, výkonů a typech poskytnuté péče

Ke dni 31.8.2012 eviduje poradna přes 208 700 dětí a mladistvých, kterým byla od vzniku okresních poraden v r. 1974 poskytnuta některá z forem poradenské péče.

Ve škol. roce 2011/2012 byla poradenská péče (spojená s diagnostikou) poskytnuta:

celkem 13 982 klientům

z toho: 7 098 vyšetření nových klientů

ve stanovený termín se k vyšetření nedostavilo	1 625 klientů
ve sledovaném období bylo přijato	15 117 žádostí
do příštího období (škol. rok 2012/2013) se převádí	1 509 žádostí

Tyto údaje i přehled na následující straně ukazují počty diagnostických vyšetření (vstupních či kontrolních), které však nepostihují celé spektrum poradenských výkonů. **Významný díl realizovaných poradenských činností představuje individuální či skupinová, jednorázová či dlouhodobější práce navazující na základní diagnostické vyšetření, ale i odborná práce s klienty, jimž není zakládán spis** (viz přehledy na str. 9). Struktura těchto poradenských služeb včetně intervenčních a terapeutických zásahů, které často představují dlouhodobější péči i opakované návštěvy, je podrobněji rozpracována dále (viz odd. 3.2., str. 11).

Celkový přehled o vývoji počtu klientů a poradenských výkonů za posledních osm let (viz. *příloha č. 1*) poskytuje celkem reálný pohled na vývoj kvantity i struktury poskytovaných poradenských služeb ve Středočeském kraji. Oproti předchozímu roku mírně vzrostl počet klientů, jimž byla poskytnuta některá z forem poradenské péče (cca o 1,5 %) přičemž se významně zvýšil podíl nově zaevidovaných klientů (o téměř 26 %), zvýšil se i počet písemně zpracovaných odborných posudků, podkladů pro vzdělávací opatření (o cca 9 %); počet jednotlivých poradenských výkonů (setkání s klientem nebo skupinou klientů) naopak mírně poklesl (cca o 3 %). Zaznamenán byl nárůst počtu žádostí o poskytnutí poradenské služby (o cca 13 %) a zároveň snížení počtu žádostí převáděných do dalšího školního roku (o cca 14 %). Vývoj počtu a struktury výkonů, jejich podmíněnost a limitující faktory jsou podrobněji komentovány v závěru zprávy, v odd. 7., str. 33.

Z přehledu uvedeného na následující straně (viz Tab. 1 na následující straně) je zjevné, že **z hlediska charakteru vyšetření** jednoznačně převažuje individuální případová práce (95 %), přičemž zhruba v polovině případů se nejedná o jednorázově poskytnutou poradenskou péči. To znamená, že je uskutečněna během opakovaných setkání a zpravidla se na ní podílí i více odborných pracovníků. Skupinová práce se týká téměř výhradně profesní orientace vystupujících žáků ZŠ a SŠ. Celkově převažuje zaměření na žáky ZŠ (8 729 klientů, tj. 62 %) a předškolní děti (3 661 klientů, tj. 26 %).

Z hlediska důvodu příchodu do poradny (viz Tab. 2 na následující straně) celkově dominuje diagnostika a poradenství při výukových obtížích (8 124 klientů, tj. 58 %) a připravenosti na zahájení školní docházky (3 011 klientů, tj. 22 %), následuje řešení výchovných problémů a volba vzdělávací cesty. Meziročně zaznamenán nárůst pouze v jedné kategorii, významně vzrostl počet vyšetření školní zralosti (o více než třetinu). V ostatních kategoriích došlo k mírnému poklesu, relativně nejvíce u volby vzdělávací cesty středoškoláků (o polovinu).

Nejčastěji je řešena problematika výukových obtíží na 1. stupni ZŠ (4 868 klientů, tj. 35 %). Dále je to problematika školní zralosti předškolních dětí (minimálně 3 011 klientů, tj. 22 %), problematika výukových obtíží žáků na 2. stupni ZŠ (1 979 klientů, tj. 14 %), problematika výukových obtíží studentů SŠ (1 263 klientů, tj. 9 %) a profesní orientace (volba vzdělávací cesty) u žáků vystupujících z 9. tř. ZŠ (724 klientů, tj. 5 %).

Tab. 1

Klienti (dětí/žáci), jimž byla poskytnuta péče ve školním roce 2011/2012				
typ školy	počet klientů			
	celkem	charakter vyšetření		
		individuální		skupinová
	celkem	z toho jednorázová		
MŠ	3 481	3 457	2 634	53
z toho se zdravotním postižením	273	273	149	12
ZŠ 1.st.	5 650	5 648	2 320	31
ZŠ 2.st.	3 079	2 514	1 136	661
ze ZŠ se zdravotním postižením	2 569	2 493	920	76
SŠ	1 568	1 390	554	196
z toho se zdravotním postižením	509	509	192	
Konzervatoře				
z toho se zdravotním postižením				
VOŠ	16	16	8	
z toho se zdravotním postižením	4	4	1	
Rodiny, školsky nezařazení	188	188	141	
z toho:				
v předškolním věku	180	180	136	
po ukončení SŠ, VOŠ	8	8	5	
C e l k e m	13 982	13 213	6 793	941

Tab. 2

Klienti podle důvodu příchodu a školského zařízení, jimž byla poskytnuta péče ve školním roce 2009/2010					
typ školy	důvod vyšetření (počet klientů)				
	školní zralost	výukové problémy	výchovné problémy	profesní orientace	ostatní
MŠ	2 924		248		309
z toho se zdravotním postižením	120		51		102
ZŠ 1.st.		4 868	564		218
ZŠ 2.st.		1 979	245	724	131
ze ZŠ se zdravotním postižením		1 983	286	63	237
SŠ		1 263	58	147	100
z toho se zdravotním postižením		441	6	1	61
Konzervatoře					
z toho se zdravotním postižením					
VOŠ		14			2
z toho se zdravotním postižením		4			
Rodiny, školsky nezařazení	87		13		88
z toho:					
v předškolním věku	87		13		80
po ukončení SŠ, VOŠ					8
C e l k e m	3 011	8 124	1 128	871	848

Obraz nejčtetnějších důvodů příchodu do poradny zůstával dlouhodobě přibližně shodný s tím, že se měnilo pořadí na 2. a 3. místě co do četnosti. Ve dvou posledních sledovaných obdobích se opakovaně na druhé místo zařadila problematika školní zralosti (přičemž její nárůst zjevně souvisí se změnou legislativy), a čtvrtou nejčtetnější je problematika výukových obtíží studentů SŠ (což nepochybně souvisí se zavedením možnosti uzpůsobení podmínek konání státní maturitní zkoušky).

Ve dvou předcházejících tabulkách byla realizovaná poradenská péče charakterizována z hlediska počtu klientů, jimž byla tato péče věnována a jimž byl založen spis, a to bez ohledu na počet uskutečněných setkání v rámci diagnostické a případně následné péče. Kromě toho, jak již bylo řečeno dříve, služby pedagogicko-psychologického poradenství představují široké spektrum činností, které zahrnuje celou řadu dalších odborných činností realizovaných v zájmu klientů, jejich zákonných zástupců, pedagogů i širší veřejnosti. Následující přehled (viz Tab. 3 a 4) vypovídá o **veškerých poradenských výkonech**. Podrobněji je tato oblast zpracována dále, v oddíle 3.2., str. 11 až 21.

Tab. 3

Činnosti pedagogicko-psychologické poradny ve školním roce 2011/2012			počet setkání
Individuální činnost s klientem (dítě, žák, rodiče)	komplexní vyšetření		14 403
	ostatní individuální péče		9 454
	z toho	péče psychologa	3 898
		péče speciálního pedagoga	5 220
		sociálně právní poradenství	
konzultace ke zpracování IVP		336	
Činnosti se zákon.zástupci	individuální	18 924	
	skupinové	19	
Služby pedagogům	metodické konzultace	2 140	
	vedení kursů, seminářů, přednášek apod.	64	
Ostatní odborné činnosti	publikační a osvětová činnost, metodické materiály		15
	stáže studentů (počet dní)		274
	propagační, dotazníkové a informační akce		39
	projekty pro školy		17
Počet pobytových akcí (pobyty s dětmi, žáky, rodiči apod.)			1
Počet □ sobových pracovníků poradny (počet dnů za pracovníka)			2
Odborné podklady pro vzdělávací opatření			13 006
z toho:	doporučení k integraci		2 777
Vydáno doporučení k maturitní zkoušce pro žáky se SVP (posudek)			373
z toho:	SPUCH		358

Tab. 4

Skupinové činnosti s klienty ve školním roce 2011/2012		
	počet skupin	počet setkání
Skupinová vyšetření	112	112
Depistáže	14	14
Terapeutické, reedukační apod. skupiny	52	331
Výcvikové skupiny		
Vedení přednášek, besed apod.	70	78

Výstupy z jednotlivých poradenských zásahů, nejčastěji pak výsledky diagnostických vyšetření, jsou zpracovávány v podobě písemných zpráv, které se stávají odbornými **podklady pro vzdělávací opatření a případné správní rozhodnutí** ředitele příslušné školy. Jedná se zejména o písemné podklady z vyšetření dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (podklady k integraci a zpracování individuálního vzdělávacího plánu, návrh na přeřazení do speciálních škol), vyšetření školní zralosti, nově i posudek pro úpravu podmínek konání maturitní zkoušky. Právě tato oblast je spjata s nárůstem poradenských intervencí, významný je též nárůst kontrolních vyšetření a metodických návštěv na školách (posuzování platnosti integrace, činnost asistenta pedagoga aj.). Podrobnější údaje poskytuje přehled na následující straně (viz Tab. 5, 6, 7 na následující straně):

Tab. 5

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	počty dětí		
	MŠ	ZŠ	SŠ
diagnostikované SPU		3 165	728
z toho: integrace		1 590	261
z toho: doporučen AP		5	
diagnostikované SPCH	52	647	78
z toho: integrace	44	403	8
z toho: doporučen AP	13	107	2
mentální postižení	55	332	62
z toho: integrace	11	85	4
z toho: doporučen AP	1	30	2
poruchy autistického spektra	50	95	6
z toho: integrace	47	92	6
z toho: doporučen AP	13	20	1
ostatní (tělesné, smyslové, vady řeči, kombin.)	127	179	15
z toho: integrace	80	139	7
z toho: doporučen AP	13	47	
z toho: doporučení k integraci na základě posouzení výsledků vyšetření z jiného pracoviště			
	35	151	9
Mimořádně nadaní s IVP	8	38	2

Tab. 6

Vřazování do „speciálních škol“	počty dětí
návrh na přeřazení do speciální MŠ	85
návrh na přeřazení do ZŠ praktické (ZvŠ)	151
z toho: přímé vřazení do 1.tř.	26
žáci 1. stupně ZŠ	96
žáci 2. stupně ZŠ	29
návrh na přeřazení do ZŠ speciální (pomocná škola)	6
návrh na přeřazení do přípravného stupně ZŠ speciální	5
návrh na přeřazení do jiného typu „speciálních škol“	30
návrh na přeřazení do „speciální“ SŠ	33

Tab. 7

OŠD	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
počet vyšetření školní zralosti	2 546	2 689	2 515	2 174	2 189	3 011
doporučen OŠD	1 870	2 090	1 853	1 491	1 286	2 115
doporučen „předčasný nástup“	22	22	30	45	51	55
doporučen dodatečný OŠD	32	47	27	36	30	29
doporučení do přípravné třídy					36	78

V rámci péče o děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je **centrálně koordinována péče** o klienty s poruchami autistického spektra a žáky mimořádně nadané. Tato problematika je podrobněji zpracována v odd. 3.2.3., str. 12 a 3.2.4., str. 15.

Problematika žáků speciálních škol je prioritně řešena v příslušných speciálně pedagogických centrech; žáci těchto škol se stávají klienty poradny především v okresech, kde nejsou zřízena SPC (Benešov, Beroun, Kutná Hora, Mělník, Nymburk, Praha-západ, Příbram).

3.2. **Další aktivity realizované PPP**

(podrobněji k přehledu na str. 9)

Přes obtíže s personálním zajištěním byla i nadále vyvíjena maximální snaha o to, aby diagnostický model poradenských činností byl rozšiřován o širší spektrum intervenčních a terapeutických činností i preventivních aktivit. **Jak již bylo uvedeno, je vedle diagnostických vyšetření značná pozornost věnována rozvíjení navazujících „následných“ aktivit. V praxi je kromě toho realizována řada aktivit, kdy klientům není běžně zakládán spis (například depistáže, práce se třídou, adaptační programy aj.). Řada aktivit je věnována rodičům či pedagogům (zejména výchovným poradcům a školním metodikům prevence), ale též metodické, informační a osvětové činnosti.**

3.2.1. Individuální terapeutické vedení, intervenční činnosti

Individuální péče je poskytována převážně v přímé souvislosti s diagnostickou činností (mnohdy během opakovaných návštěv), případně jako následná poradenská, intervenční, reedukační či terapeutická péče. Typ i rozsah poskytované péče je určován závažností obtíží, je však bohužel limitován kapacitou toho kterého pracoviště. V případech dlouhodobější následné individuální péče jde o:

- Vedení předškolních dětí: (7 pracovišť, celkem 379 individuálních setkání)
Je zaměřeno především na individuální reedukaci deficitních funkcí – především rozvoj řeči, jemné motoriky, grafomotoriky, percepce, pozornosti, příp. na psychosomatickou problematiku. Realizovány jsou i různé stimulační programy.
- Reedukační péče, zejména o žáky se SPU: (13 pracovišť, celkem 2 346 individuálních setkání)
Na většině okresů je realizována v kompenzačních skupinách přímo ve školách, přesto ve výjimečných případech závažných poruch docházejí děti s rodiči do poradny, kde je jim věnována intenzivní speciálně-pedagogická, nápravná a konzultační péče spojená s metodickou pomocí rodičům.
- Terapeutické vedení dětí mladšího i staršího školního věku a středoškoláků: (13 pracovišť, celkem 1202 individuálních setkání)
Individuální i rodinná intervence určená dětem s poruchami pozornosti, hyperaktivitou a SPCH, dětem úzkostným, dětem s osobnostními či vztahovými problémy, s neurotickým vývojem; zahrnuje i krizovou intervenci, podporu v těžké životní situaci, výjimečně též základní poradenství při poruchách příjmu potravy.
- „Ostatní“ péče: (12 pracovišť, celkem 730 individuálních setkání)
Zahrnuje případy péče o mimořádně nadané děti či žáky, autisty, krizovou intervenci, ale např. i konzultace k IVP, MZ či profesní orientaci.
- Poradenská péče věnovaná zákonným zástupcům klientů (zpravidla rodičům): (13 pracovišť, celkem 18 924 individuálních setkání)
Konzultace, metodická pomoc, příp. intervenční péče poskytnutá rodičům klientů realizovaná v souvislosti s vyšetřením dítěte, žáka či nezletilého studenta, případně „následnou“ či uvažovanou péčí.

3.2.2. Programy skupinové terapeutické či intervenční péče

Tam, kde to umožňují prostorové dispozice a personální obsazení pracoviště, jsou rozvíjeny činnosti realizované skupinově; v některých případech včetně společné práce rodičů s dětmi, případně souběžné práce s rodičovskou skupinou. Kromě diagnostiky (zaměřené převážně na profesní orientaci, příp. sociometrii) se jedná zejména o:

- Programy určené pro předškolní děti: (7 pracovišť, 13 skupin, 111 účastníků, 124 setkání)
Většinou edukačně stimulační programy pro děti s odkladem školní docházky rozvíjející psychické funkce, schopnosti či dovednosti (rozvoj verbálního projevu, grafomotoriky, sluchové a zrakové percepce, předčíselných představ, ...).
- Reedukace, zejména náprava SPU potíží: (3 pracoviště, 13 skupin, 49 účastníků, 90 setkání)
Cílem je reedukovat oslabené oblasti, a to často s aktivní účastí rodičů (stimulace rozvoje percepce, jazykových schopností, motoriky a grafomotoriky, ...).
- Terapeutické skupiny: (1 pracoviště, 7 skupin, 54 účastníků, 69 setkání)
Zpravidla pro děti s obtížemi se začleněním do skupiny, s problémy v chování, děti zvýšeně citlivé, ostýchavé, s ADHD sy. Cílem je zvládnání efektivnějších způsobů komunikace ve skupině, tedy posilování sebevědomí a sebepojetí dětí, zdokonalování sociálních dovedností a zkušeností, pozitivní motivace a aktivizace. Často využívány prvky arteterapie, dramaterapie či muzikoterapie, příp. relaxace.
- Práce s třídními kolektivy: (6 pracovišť, 19 skupin, 400 účastníků, 45 setkání)
Zahrnuje jak preventivní skupiny (rozvoj sociálních dovedností, adaptační skupiny), tak i intervenční skupiny v rámci primární prevence SPJ (práce se sociálním klimatem v problémových třídách, rozvoj sociálních vztahů); zpravidla vychází ze sociometrického šetření (4 pracoviště, 8 skupin, 178 účastníků, celkem 32 setkání).
- Pobytové akce: (1 pracoviště, 1 akce, 2 osobodny)
Zážitkový kurz „Zdravý životní styl“ pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ (40 účastníků), téma mužství, ženství, partnerské vztahy.
- Depistáže, screening: (2 pracoviště, 9 skupin, 97 účastníků, celkem 9 setkání)
Ve sledovaném období byla na některých pracovištích uskutečněna depistáž či screening u předškolních dětí v MŠ, v jednom případě se jednalo o šetření týkající se grafomotorických dovedností žáků 1. roč. ZŠ.
- Poradenská péče věnovaná zákonným zástupcům klientů (zpravidla rodičům): (5 pracovišť, 5 skupin, 101 účastníků, celkem 19 setkání)
Jednalo se o skupinová setkání rodičů dětí s PAS, setkání realizovaná během programů nápravy oslabených percepčních či motorických funkcí, případně SPU; případně setkání realizované paralelně s dětskou terapeutickou skupinou.

3.2.3. Péče o klienty s poruchami autistického spektra (PAS)

V rámci Středočeského kraje je PPP SK pověřena koordinací péče o klienty s PAS, a to včetně ustavení funkce krajského koordinátora pro PAS; v ostatních krajích vykonávají tuto činnost vybraná SPC. Hlavním krajským koordinátorem pro PAS ve Středočeském kraji je Mgr. Vladimíra Nedbalová, speciální pedagog (0,8 úvazku), krajským koordinátorem pro nízkofunkční autismus je Bc. Václava Břečková, speciální pedagog (0,2 úvazku).

Počet klientů s PAS v péči PPP SK k 31.8.2012 vzrostl na 216 klientů, s účastí asistenta pedagoga se vzdělávalo 145 klientů, 77 klientů bez pedagogické asistence. Podrobnější údaje o počtech mimořádně nadaných dětí a žáků uvádí přehled na následující straně (viz Tab. 8).

Krajské koordinátorky poskytovaly metodickou pomoc a vedení rodičům, pedagogickým asistentům a pedagogům klientů s autismem, vypracovávaly či se podílely na vypracování funkčních individuálních vzdělávacích plánů. Celkem se uskutečnilo 53 metodických návštěv ve školách a školských zařízeních a bylo poskytnuto 184 konzultací pedagogům a rodičům, v případě zájmu byli v rámci metodické návštěvy seznámeni s problematikou PAS formou přednášky všichni pedagogičtí pracovníci školy.

Tab. 8

Umístění	Počet klientů s PAS jimž byla poskytnuta péče (k 31.8.2012)		
	s asistentem	bez asistenta	celkem
MŠ	20	21	41
MŠ speciální	9	3	12
přípravný stupeň	7	2	9
ZŠ 1.stupeň	34	10	44
ZŠ 2.stupeň	18	3	21
ZŠ praktická	15	4	19
ZŠ speciální	27	8	35
Praktická škola	6	1	7
Gymnázium	5	1	6
SŠ	4	6	10
VŠ		1	1
v rodinách, nezařazení		11	11
Celkem	145	71	216

V rámci pracovních setkání odborné sekce PAS se zaměřujeme na zkvalitnění diferenciální diagnostiky, a to jak formou rozšiřování teoretických poznatků, tak i následnými praktickými rozbory projevů chování dle videonahrávek či kazuistik. Hlavní koordinátorka průběžně spolupracuje s jednotlivými členy sekce, kteří se spolupodílejí na komplexní diagnostice i následné péči. Ve školním roce 2011/2012 jsme se zaměřili na diferenciální diagnostiku PAS oproti ostatním poruchám, při kterých mohou být projevy obdobné (mentální retardace, smyslové poruchy, kombinované postižení, elektivní mutismus, obsesivně kompulzivní porucha, reaktivní porucha sociální přichylnosti v dětství, poruchy řeči, poruchy učení, sociálně úzkostná porucha, porucha motorických funkcí, poruchy vývoje osobnosti, rozdíly mezi vysoce nadanými dětmi a vysoce nadanými dětmi s Aspergerovým syndromem).

Krajské koordinátorky se zúčastnily:

- 2. konference Autistik, konané 17.12.2011, z obsahu: **Hilde DeClercq**: „Způsob myšlení osob s autismem v každodenních aktivitách“, **Theo Peeters**: „Autistická a neurotypická kultura“,
- Klinicko-psychologického dne pořádaného 9.1.2012 ČMPS na téma „Aspergerův syndrom – módní diagnóza?“,
- Semináře pořádaného 20.1.2012 o.s. Přístav, zaměřeného na využití iPad pro klienty s PAS.

Školící a prezentační činnosti:

- 6.10.2011 seminář pro pracovníky SpMŠ v Kolíně na téma alternativní komunikace; VOKS v rozsahu 5 hodin
- 18.1.2012 seminář pro logopedy zaměřený na odlišení projevů chování u dětí s PAS od dětí s narušenou komunikační schopností; Logopedická společnost Miloše Sováka, v rozsahu 6 hodin

V rámci projektu ESF „Inovace SPC“ se koordinátorky podílely na vytváření i ověřování Katalogu posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb pro klienty s PAS: seznámily se s metodikou a podílely se na ověřování Katalogu – míry ztráty funkčnosti u 20 klientů. Setkání proběhla 10. a 11.10.2011, 26. a 27.4.2012 v celkovém rozsahu 30 hodin.

Bylo sestaveno osm oblastí, tzv. domén pro posouzení funkčních schopností dětí, žáků a studentů s PAS. Na základě hodnocení jednotlivých domén bude možné posoudit procentuální míru úbytku funkce ve čtyřech kategoriích – 25%, 50%, 75%, 100% a poté stanovit míru prostředků speciálně pedagogické podpory. Možnost využití katalogů se předpokládá od podzimu 2012.

V současné době je míra podpory stanovována na základě diagnózy dítěte, psychologického a speciálně pedagogického vyšetření, na základě pozorování dítěte v kolektivu a rozhovoru s rodiči a pedagogy. Na základě získaných skutečností vydává poradenský pracovník doporučení, která by měla dítěti zajistit zohlednění jeho handicapu. Tato doporučení však nejsou nijak kvantifikována, jsou sestavena popisně s větší či menší mírou subjektivního pohledu příslušného pracovníka.

I v tomto školním roce pokračovala skupinová setkání (1x za měsíc) pedagogů, asistentů pedagoga a rodičů klientů s PAS. Cílem setkání byla kromě řešení aktuálních problémů jednotlivých klientů i výměna zkušeností, vzájemná podpora a předávání nových informací.

Při péči o klienty s PAS spolupracovala PPP SK s občanskými sdruženími poskytujícími respitní a následnou péči (Volno, Vítej, Mela), se Střediskem rané péče v Kutné Hoře; v rámci diagnostiky i následné péče pak s psychiatrickými v Benešově (dr. Zahálková) a v Kolíně (dr. Hromádovou).

Mezi **aktuální problémy k řešení** v oblasti vzdělávání a poradenských služeb pro klienty s PAS řadíme:

- a) nedostatečnou obeznamenost klinických psychologů a psychiatrů s diagnostikou PAS – širší informovanost rodičů i odborníků vede paradoxně k vysokému výskytu „pseudodiagnóz“, stanovených dle sekundárních příznaků různými soukromými i klinickými subjekty; následuje převedení do péče školského poradenského zařízení (koordinátora) spolu s požadavkem na doporučení k čerpání navýšených finančních prostředků, s paušálním doporučením asistence bez detailnější znalosti školské problematiky, včetně rozdílu mezi osobní a pedagogickou asistencí. Řešením se jeví využívání posuzovacích škál míry úbytku funkčních dovedností „Katalogy“;
- b) neochotu některých pedagogů nejen k přijetí „odlišnosti“, ale i k přijímání žáků s PAS v souvislosti se snižováním finanční dotace na asistenta pedagoga, a to zejména v hlavním vzdělávacím proudu;
- c) absence péče o děti s těžkou problematičností v chování, podléhajících povinné školní docházce.

Ve školním roce 2012/2013 hodláme **pozornost zaměřit na:**

1. zkvalitnění a rozšíření diferenciální diagnostiky poruch autistického spektra především oproti narušené komunikační schopnosti (dyspraxii), poruchám vývoje osobnosti,
2. vzájemnou spolupráci při realizaci základní diagnostiky na jednotlivých pracovištích PPP SK,
3. přednášky pro pedagogy různých typů škol zaměřené na problematiku PAS,
4. na multidisciplinární spolupráci s pediatrií za účelem raného screeningu pervazivních vývojových poruch.
5. využívání posuzování míry úbytku funkcí u klientů s PAS dle Katalogů při zvažování míry podpurných opatření.

3.2.4. Péče o mimořádně nadané děti a žáky

Zvýšená pozornost je věnována i problematice péče o mimořádně nadané děti, žáky a studenty. Funkci krajského koordinátora pro nadané vykonávají PhDr. Dana Marková (psycholog OP Nymburk) a PhDr. Radmila Pikorová (psycholog OP Benešov). Druhým rokem působí v této problematice dvě koordinátorky-speciální pedagožky, a to Mgr. Dagmar Straková (OP Příbram) a Mgr. Ilona Jarošová (OP Kolín). Smyslem jejich působení je zajistit jednotný postup při identifikaci a diagnostice kognitivního nadání, zajistit adekvátní následnou péči a podporu mimořádně nadaným v rámci Středočeského kraje.

Ve sledovaném období pokračovala nadále činnost odborné sekce zaměřené na péči o mimořádně nadané děti a žáky, jejímiž členy jsou odborní pracovníci z jednotlivých pracovišť PPP SK. Pracovníci sekce péče o nadané žáky se schází dvakrát do roka, přičemž odborným garantem činnosti sekce je PhDr. Pavla Cimlerová.

V současné době jsou na každém pracovišti PPP SK minimálně dva proškolení odborní pracovníci, kteří jsou zaměřeni na diagnostiku mimořádného nadání i následnou intervenční péči. Všechna pracoviště PPP SK poskytují komplexní diagnostiku mimořádného nadání, na vyšetření se stále častěji podílí psycholog i speciální pedagog.

Všeobecně se dá říci, že odborní pracovníci PPP SK ve svých doporučeních využívají jak možnosti obohacování výuky (*enrichment*) – práce dle IVP, volba zájmových kroužků, projektové vyučování, tak principu urychlení (*akceleraace*) – žák se učí na vyšší úrovni. Žáci jsou individuálně vedeni. Pravidelně aktualizujeme seznam doporučené literatury a dalších informačních zdrojů k problematice mimořádného nadání dětí a žáků; seznam je k dispozici na každém pracovišti PPP SK.

Pro rodiče i pedagogy jsou nabízeny konzultace a odborné semináře. Aktuálně pedagogové upřednostňují individuální konzultace zaměřené na konkrétního žáka. V evidenci PPP SK je k datu 31-8-2012 celkem 146 mimořádně nadaných klientů. Ve školním roce 2011/2012 byla poskytnuta odborná poradenská péče 68 klientům, a to i opakovaně, což se týká častěji mimořádně nadaných s tzv. dvojitou výjimečností. Podrobnější údaje v členění podle jednotlivých vzdělávacích úrovní a regionů jsou uvedeny následujícím přehledu (viz Tab. 9); uvedeny jsou jak údaje za sledované období, tak i celkové počty evidovaných dětí a žáků.

Tab. 9

pracoviště	Počty klientů ve školním roce 2010/2011 ' "				celkem
	MŠ	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ nižší st. víc.G.	SŠ a vyšší st.víc. G.	
Benešov	2 / 2	5 / 9	0 / 3	0 / 1	7 / 15
Hořovice			2 / 2		2 / 2
Kladno	2 / 2	5 / 8	1 / 2		8 / 12
Kolín		0 / 1	0 / 5		0 / 6
Králův Dvůr a Pha-z		6 / 13			6 / 13
Kutná Hora		1 / 4	1 / 6	1 / 1	3 / 11
Mělník	1 / 1	6 / 7	1 / 4	1 / 1	9 / 13
Mladá Boleslav		3 / 3	2 / 6	0 / 12	5 / 21
Nymburk	1 / 3	8 / 15	1 / 1	0 / 1	10 / 20
Praha - východ	4 / 4	3 / 4			7 / 8
Příbram		1 / 4	0 / 6	1 / 2	2 / 12
Rakovník		6 / 8	1 / 3	2 / 2	9 / 15
celkem	10 / 12	44 / 76	9 / 38	5 / 20	68 / 146

Častěji se realizují společné pracovní schůzky rodičů, pedagogů, psychologa. Výstupem jsou konkrétní kroky v práci s dítětem, podpora vzájemné komunikace rodičů a školy.

Témata konzultací pro rodiče mimořádně nadaných žáků jsou zaměřena především na:

- podporu vzdělávání, hledání konkrétních kroků pro konkrétní dítě (skupina mimořádně nadaných je heterogenní a řešené problémy nelze zcela zveřejnit); u každého klienta spolu s rodiči a pedagogy vybíráme nejvhodnější formu vzdělávání – rozšíření výuky, přeskočení ročníku
- podporu při vytváření podkladů pro individuální vzdělávací plán
- řešení emoční nestability a nezralosti mimořádně nadaných dětí
- hledání vhodného výukového a výchovného přístupu u klientů s dvojitou výjimečností
- vytváření IVP pro děti předškolního věku (problematika dětí v MŠ je také velmi široká), zařazování mezi vrstevníky, neefektivní komunikace, zacházení s agresivními projevy, vyspělý verbální projev, který neodpovídá věku a je v nesouladu s vrstevnickou skupinou
- problematiku podpory vnitřní motivace dětí
- problematiku zařazování mezi vrstevníky, podpora zájmových činností

V souladu s *Koncepcí péče o mimořádně nadané děti a žáky pro období let 2009-2013* pokračovala spolupráce s Národním ústavem pro vzdělávání (dále jen NÚV, instituce s níž byl během sledovaného období sloučen bývalý Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR) v rámci pracovní skupiny psychologů PPP (PhDr. Marková, PhDr. Pikorová) a pracovní skupiny speciálních pedagogů PPP (Mgr. Straková a Mgr. Jarošová), které se scházejí v pravidelných intervalech 1x za čtvrtletí:

- V rámci činnosti pracovních skupin se zástupci PPP SK (psychologové i speciální pedagogové) účastní pravidelných odborných školení; pro psychology např. pokračoval kurz Rorschachova metoda (8., 9. a 10. setkání), supervizní seminář k Rorschachově metodě, kazuistický seminář zaměřený na kognitivně akcelerované předškolní děti a nadané děti na 1. stupni ZŠ, vedený lektorkou PhDr. Danou Krejčířovou, Ph.D.
- Pokračují ve sběru dat v rámci longitudinálního výzkumu.
- Svými podněty se podílely na vytvoření informačního bloku na stránkách www.nuv.cz. Nadání a nadaní, jehož účelem je poskytnout návštěvníkům webu soubornou informaci z oblasti nadání a péče o nadané.
- Jsou informováni o aktivitách v oblasti péče o nadané žáky a děti, o nových projektech (Talnet, Perun), soutěžích i volnočasových aktivitách. Tyto informace předávají pracovníkům PPP SK v rámci jednání odborné sekce, učitelům a rodičům prostřednictvím seminářů, poradenských konzultací.

Koordinátorka PhDr. R.Pikorová se zúčastnila semináře „Problematika nadaných žáků a studentů ve školách“ (18.6.2012), organizovaný Výborem pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu ČR. Zúčastnila se též 18. pracovního jednání Resortní pracovní skupiny k péči o kognitivně nadané děti a žáky ustanovené k posílení vzájemné informovanosti a koordinovanosti aktivit subjektů z resortu školství podílejících se na péči o kognitivně nadané děti a žáky (24. 4. 2012).

Koordinátorka PhDr. D.Marková se zúčastnila závěrečné konference na téma „Vzdělávání mimořádně nadaných dětí v Olomouci“. Projekt byl zcela mimořádný, protože výstupem bylo vytvoření speciální třídy pro děti mimořádně nadané, zároveň pedagogové vytvořili mnoho hodnotných výukových materiálů pro žáky, které poskytli účastníkům konference. S materiály budou seznámeni odborní pracovníci PPP SK na další plánované sekci pro mimořádně nadané žáky.

Aktuální problémy k řešení

- Přetrvávající malá informovanost pedagogů o problematice nadaných, malý zájem o vzdělávání se v této oblasti – přestože PPP SK má v nabídce přednášku na toto téma, pro školy za velmi výhodných podmínek (zdarma), v loňském roce neproběhla ani jedna
- Zapojení speciálních pedagogů do diagnostiky MN, dosud ne na všech pracovištích PPP SK jsou v problematice proškolení speciální pedagogové
- Malá informovanost širší veřejnosti (pedagogů, rodičů, žáků) o systému péče o MNŽ

Prioritní oblasti

- Zlepšení informovanosti pedagogů o problematice nadaných dětí a žáků
- Zapojení speciálních pedagogů do identifikace a diagnostiky MN na všech pracovištích PPP SK
- Zlepšení možností, jak informovat širší veřejnost o problematice nadaných (metodický materiál, webové stránky)

Cíle pro další období

- Pokračování činnosti odborné sekce zaměřené na péči o mimořádně nadané děti a žáky, širší zapojení speciálních pedagogů, sdílení zkušeností z oblasti péče o nadané.
- Podle aktuální potřeby proškolení nových pracovníků v dané problematice
- Další zkvalitňování procesu diagnostiky nadaných dětí a žáků, týmová spolupráce psychologa a speciálního pedagoga v průběhu diagnostiky, specifika diagnostiky nadání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Podpora informovanosti pedagogů různých typů škol o problematice prostřednictvím přednášky, která je v nabídce vzdělávacích aktivit PPP SK.
- Shromáždění informací o odborné literatuře, metodikách pro práci s nadanými
- Vytvoření metodického materiálu pro učitele a rodiče – informace o problematice nadaných
- Zprostředkování informací o systému péče o nadané s využitím webových stránek PPP SK
- Pokračování spolupráce s NÚV – účast v pracovní skupině, spolupráce při standardizaci nových diagnostických nástrojů (Verbální test tvořivosti)
- Účast na akcích, konferencích věnovaných problematice mimořádně nadaných – limitováno finančními možnostmi

3.2.5. Prevence rizikového chování (primární prevence SPJ)

Pracovníci PPP SK v rámci přímé práce s dětmi, jejich rodiči a učiteli věnují průběžně zvláštní pozornost včasnému podchycení, diagnostice a individuální terapii osobnostních poruch a rizikového chování (výchovné problémy závažnějšího charakteru, případy záškoláctví apod.). Preventivní aktivity jsou pojímány v celém komplexu sociálně patologických jevů (dále jen SPJ). Poradna v průběhu roku úzce spolupracuje s krajským metodikem prevence; jednotlivá pracoviště pak v této oblasti spolupracují s institucemi na regionální úrovni. Kvalita i objem realizovaných aktivit jsou v rámci jednotlivých pracovišť zcela individuální. Negativně se zde odráží fakt, že není naplněna objektivní potřeba personálního posílení odborných pracovníků, tak aby funkci (okresního) metodika prevence odpovídal plný úvazek. I nadále vykonávají činnosti v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů pracovníci poradny nad rámec „běžné“ poradenské práce: realizaci konkrétních preventivních aktivit zajišťuje metodik za nezbytné spolupráce dalších pracovníků poradny.

V rámci regionů (okresů) jsou uskutečňována periodická setkání se školními metodiky prevence (dále jen ŠMP). Tato setkání mají pracovní podobu – předání informací, materiálů, seznámení s legislativou, nabídka a pomoc při výběru vzdělávacích programů, při tvorbě minimálních preventivních programů škol (dále jen MPP).

Pracovníci pověřeni výkonem funkce metodika vykonávají (zpravidla ve spolupráci s dalšími odbornými pracovníky PPP SK) tyto činnosti:

- pořádají pracovní semináře, workshopy
- spolupracují při tvorbě, realizaci a vyhodnocení MPP a projektů škol
- zpracovávají metodické materiály pro školní metodiky prevence
- realizují vlastní projekty v rámci dotačních řízení MŠMT
- uskutečňují intervenční a interaktivní programy určené pro třídní kolektivy se známkami ohrožení SPJ, spojené s návštěvami škol a konzultacemi výstupů
- pořádají další aktivity, jako např. besedy a přednášky pro žáky i rodiče, výcvikové semináře pro učitele, regionální konference
- spolupracují se školními psychology a institucemi na regionální úrovni (SVP, OSPOD, orgány PČR, pracovníci probační a mediační služby, protidrogové komise aj.)

PPP SK se s výjimkou roku 2008 každoročně zúčastňovala vyhlašovaného dotačního řízení MŠMT v rámci *Programu I „Preventivní programy realizované školami, školskými zařízeními a státními neziskovými organizacemi“*. Naposledy tomu tak bylo v r. 2009 (realizace v rámci školního roku 2008/2009). V průběhu 2. pololetí školního roku 2009/2010 byl realizován projekt dotovaný z Fondu primární prevence Středočeského kraje.

Ve sledovaném období nebyla předkládána žádná projektová žádost v rámci grantového řízení, a to ani na MŠMT ani na úrovni kraje.

3.2.6. Metodické vedení a návštěvy škol

V průběhu školního roku je kontakt s pedagogy, příp. výchovnými poradci, realizován převážně formou individuálních konzultací k jednotlivým řešeným případům v závislosti na aktuální potřebě ze strany mateřských, základních i středních škol, a to na půdě příslušné školy i PPP (celkem 1 651 setkání). Metodické konzultace týkající se žáka v některých případech probíhají i se skupinou pedagogů, (celkem 51 setkání).

Setkání s výchovnými poradci zpravidla řeší otázky vzájemné spolupráce, organizace a formy péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (zejména žáky s diagnostikovanou SPU, SPCH či žáky integrované), zpracování a hodnocení IVP, účasti asistenta pedagoga, ale též řešení výchovných či osobních problémů žáků, vzdělávání mimořádně nadaných žáků. Jsou jim předávány veškeré základní informace event. metodické materiály. Na většině OP se uskutečňuje pravidelné setkání s výchovnými poradci základních a středních škol zaměřené na záležitosti týkající se přijímacího řízení na střední školy a požadavků na vyšetření v souvislosti s volbou povolání vystupujících žáků. Kromě individuálních konzultací proběhla i skupinová setkání (celkem 90 setkání).

Metodické návštěvy na školách jsou zaměřeny na otázky týkající se problémových dětí, reedukace a pedagogické práce s dětmi s SPU, event. SPCH (při vyučování, v doučovacích skupinách, v domácí přípravě; při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů), volby vzdělávací cesty. Realizovány jsou mj. návštěvy ve třídách, následná spolupráce po ukončení intervenční práce se třídou. Intenzivní spolupráce je navázána zejména se školami, které zřizují speciální třídy, nebo kde působí asistent pedagoga. Jednotlivá pracoviště zpracovávají plán metodických návštěv na školách svého regionu, ale návštěvy jsou uskutečňovány i dle aktuálních požadavků, v návaznosti na řešené problémy. Kromě ZŠ navštěvují pracovníci poradny též MŠ, SŠ, ÚSP, DD (celkem 316 návštěv).

Individuální či skupinová setkání se školními metodiky prevence: Metodické konzultace k tvorbě a vyhodnocení MPP, k činnosti ŠMP vč. zpracování projektů, případně řešení SPJ (celkem 26

individuálních setkání); pracovní setkání se skupinou ŠMP – přenos informací, grantová politika apod., v některých případech jejich součástí semináře či workshopy (celkem 6 setkání)

Na některých pracovištích jsou zavedeny konzultační hodiny vyčleněné pro pedagogy, event. rodiče, ne všude jsou však z jejich strany využívány.

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje

Výroční zpráva o činnosti škol.rok 2011/2012

19/

3.2.7. Semináře pro pedagogické pracovníky

Semináře, příp. přednášky pro pedagogické pracovníky k vybraným aktuálním tématům z poradenské praxe pořádalo v uplynulém školním roce 11 pracovišť PPP SK. Počet akcí i vlastní organizace vychází z místních podmínek (prostorové dispozice, personální obsazení), někdy je téma zabezpečeno externím lektorem. Celkem se uskutečnilo 64 akcí pro cca 1 077 účastníků, a to v rozsahu od 1 hodiny po několikadenní cykly; z toho 16 akcí bylo realizováno v souvislosti s primární prevencí rizikového chování.

3.2.8. Informační, propagační a osvětová činnost

V tomto školním roce bylo realizováno 51 přednášek a besed pro rodičovskou veřejnost (připravenost pro školu, domácí příprava, hyperaktivita), 27 akcí bylo určeno studentům středních škol a žákům ZŠ (styly učení, výběr vysoké školy, činnost PPP).

Byly uskutečněny rovněž přednášky a besedy pro laickou i odbornou veřejnost, zveřejněny články a oznámení v regionálním tisku, propagace na internetu atd. Pracovníci se zúčastňovali jednání „kulatých stolů“ (zejména k problematice dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami).

Pracovníci se zúčastňovali jednání v komisích orgánů místní samosprávy (OSPOD, případová komise, školská komise, protidrogová komise, probační a mediační služba), komunitního plánování, prezentací škol na veletrhu celoživotního vzdělávání, spolupracovali se soudy i při přípravě vzdělávacích akcí v rámci regionu, na každoročním mapování výskytu SPJ ve školách aj..

3.2.9. Stáže, praxe studentů a výchovných poradců

Možnost vykonání studentská praxe či stáže výchovných poradců poskytlo v tomto roce 11 pracovišť. Souvislou odbornou praxi zde vykonalo 33 studentů VŠ (obor psychologie, speciální pedagogika, učitelství) v rozsahu 214 pracovních dní, 1 studentka VOŠ (sociálně právní činnost) v rozsahu 14 pracovních dní a 15 studentů SŠ (Gy) v rozsahu 3 dní. Proběhla stáž 21 výchovných poradců (postgraduální studium) v rozsahu 43 dní.

3.2.10. Zácvik nových spolupracovníků

Zácvik představuje minimálně 1 měsíc náslechu, následuje cca 1 měsíc práce za přítomnosti zkušeného kolegy, který dle průběhu doporučí ukončení zácviku a postupný přechod k samostatné práci. Po celý první rok pracují pod jeho supervizí. Noví, začínající pracovníci absolvovali rovněž stáže na jiném odloučeném pracovišti v rámci PPP SK; ve sledovaném období se jednalo o 3 pracovnice (absolventky VŠ, nebo bez praxe v PPP). Na řadě pracovišť pořádají pravidelná „intervizní setkání“ odborných pracovníků či „metodické dny“, zaměřená na řešení aktuálních problémů či kazuistik, seznámení s novými diagnostickými metodami či přístupy.

3.2.11. Spolupráce s vnějšími partnery

Spolupráce s institucemi v regionech je uskutečňována především formou osobních jednání, účastní na jednáních, ale též prostřednictvím vydávaných informačních letáků a metodických materiálů, s využitím internetu, tisku. I po sloučení pokračují jednotlivá pracoviště v úzké spolupráci zejména s těmito institucemi:

- školy a školská zařízení v regionu, v případě potřeby i mimo něj; školní psycholog, školní speciální pedagog (řešení individuálních problémů, metodická pomoc)
- SPC, SVP, CPIV (koordinace činnosti, řešení individuálních případů)
- Krajský úřad Středočeského kraje, OŠS (realizace poradenských služeb, primární prevence sociálně patologických jevů)
- Úřad práce (spolupráce s Informačním a poradenským střediskem; profesní orientace)
- zdravotnická zařízení (kliničtí psychologové, pediatři, logopedie, dětská psychiatrická ambulance, neurologie, foniatrie)
- Městský úřad (příp. magistrát), zejména školský referát, referát sociálních věcí, OSPOD, ÚSP, stacionáře (spolupráce v rámci aktivit primární prevence sociálně patologických jevů, řešení konkrétních případů, účast v komisích)
- Policie ČR, K-centrum, Centrum drogové prevence a krizové pomoci, Linka důvěry, Probační a mediační služba, FOD azylový dům, apod. (spolupráce v rámci aktivit primární prevence sociálně patologických jevů)
- Centrum psychologicko-sociálního poradenství (dříve Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy)
- Občanská sdružení a jiné neziskové organizace, příp. církevní organizace – např. Středisko pomoci ohroženým dětem Kladno ROSA, Centrum adiktologických služeb Magdalena, STŘEP, RYTMUS, Člověk v tísni, Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí KLUBÍČKO, Jekhetani Luma-Společný svět (předškolní příprava romského etnika aj.)
- ostatní poradenská zařízení (státní i nestátní), DDÚ, DD (řešení individuálních případů)
- Národní ústav pro vzdělávání (dříve IPPP ČR), Dys-centrum, FF-UK, PedF UK, Vzdělávací institut Středočeského kraje - VISK (vzdělávací aktivity)
- Profesionální sdružení (ApPPP, ČMPS, společnost Dyslexie, APLA....) a další ...

3.2.12. Další aktivity a prezentace zařízení na veřejnosti

Odborní pracovníci včetně vedení poradny vykonávali i ve sledovaném období lektorskou činnost; podíleli se na vypracování 17 projektů předkládaných školami do dotačního řízení, příp. na jejich supervizi vč. zpracování supervizích zpráv; byly zpracovávány metodické materiály pro učitele, školní metodiky prevence, žáky i jejich rodiče. Odborní pracovníci pomáhají s vypracováním seminárních či jiných odborných prací studentům VŠ, posuzují odborné práce studentů SŠ; vykonávají soudně znaleckou činnost.

V přiměřené míře jsou podporovány aktivity pracovníků v odborných společnostech. Jednotliví odborní pracovníci pokračují ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání (úkoly zahájeny s dnes již zrušeným Institutem pedagogicko-psychologického poradenství ČR), mj. na standardizaci testů – např. k vyšetření školní zralosti. Odložené pracoviště Nymburk pokračovalo ve spolupráci s PF UK na projektu ELDEL – cílená péče o klienty ve věku staršího předškolního věku s možností longitudinálního sledování v průběhu 3 let.

Poradna lektorsky zajišťovala odbornou náplň seminářů k problematice uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky pořádaných Vzdělávacím institutem Středočeského kraje (VISK) pro všechny

výchovné poradce středních škol a středních odborných učilišť zřizovaných, jehož hlavním smyslem bylo sjednocení postupu v rámci Středočeského kraje (proběhlo ve 4 termínech).

PhDr. Štětínová, ředitelka PPP SK, je aktivním členem Rady Asociace pracovníků pedagogicko-psychologických poraden, zástupce za Středočeský kraj, místopředsedkyně Rady

- Účastní se připomínkování legislativních předpisů-vyhlášek
- Účastní se jednání na MŠMT ČR – odbor speciálního vzdělávání a rovných příležitostí
- Je zapojena do projektu MŠMT RAMPS-VIP III jako vedoucí metodik pro školská poradenská zařízení, podílí se mj.na tvorbě katalogu vyrovnávacích opatření

PhDr. Cimlerová, zástupkyně ředitelky garantující odbornou činnost PPP SK, představuje významný spojovací článek s vnějšími partnery a odborníky:

- Podílí se na tvorbě zásadních koncepčních materiálů v oblasti poradenství. Participuje na projektech Národního ústavu pro vzdělávání (zahájeny IPPP ČR) – je členkou autorského kolektivu publikace Obligatorní diagnózy a obligatorní diagnostika v pedagogicko-psychologických poradnách.
- Je jednou z autorek testové baterie k Diagnostice specifických poruch učení u adolescentů. Testovou baterii vydal IPPP ČR v roce 2007 a v současné době ji využívají odborní pracovníci v poradenských zařízeních v celé republice po absolvování kurzu pod vedením autorek testové baterie. V návaznosti na základní kurz probíhá v NÚV navazující kazuistický seminář k problematice diagnostiky specifických poruch učení u adolescentů
- Je členkou pracovní skupiny (vytvořenou za fungování IPPP), která připravila uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a školitelkou odborníků PPP v oblasti uzpůsobení podmínek konání MZ pro žáky se specifickými poruchami
- Provádí lektorskou činnost: pro NÚV (dříve IPPP) na témata: Uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky, Diagnostika specifických poruch učení u adolescentů a dospělých osob, Kazuistický seminář k diagnostice specifických poruch učení u adolescentů a dospělých osob), lektorsky zajišťuje vzdělávací programy v rámci vzdělávacího standardu DVPP pro pracovníky školských poradenských zařízení (školní psychology, psychology SPC a PPP), pro VISK-Vzdělávací institut Středočeského kraje (témata: Specifické poruchy učení a chování na SS, Novely vyhlášek č. 72/2005 Sb. a č. 73 /2005 Sb.).
- Prování přednáškovou činností pro studenty PedF UK Praha k problematice specifických poruch učení Spolupracuje s firmou Spektra v.d.n. za účelem ověřování podpůrného počítačového programu pro osoby s obtížemi ve čtení a psaní Easy Tutor.
- Účastní se konkurzních řízení na místa ředitelů škol jako člen konkurzní komise s hlasem poradním.
- Je zapojena do projektu MŠMT RAMPS-VIP III jako vedoucí metodik pro školská poradenská zařízení, podílí se mj. na tvorbě katalogu vyrovnávacích opatření
- Účastní se na realizaci projektu OP VK ExpIn – inovace psychometrických a diagnostických nástrojů.

3.2.13. Zapojení do grantových programů

V současnosti není PPP SK zapojena do grantových programů. V r. 2010 byl v rámci dotačních programů z ESF předložen do 3. výzvy **Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.2 – Rovné příležitosti dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami** projekt s názvem „**Model péče o mimořádně nadané děti a žáky ve Středočeském kraji**“. Žádost o finanční dotaci byla podána v březnu 2010, předpokládaná doba realizace projektu: listopad 2010 až červen 2012.

Vzhledem k prodlevě při schvalování přidělení dotace došlo k zásadní změně termínu zahájení realizace projektu na září 2011. Celková doba realizace tak byla zkrácena natolik, že naplnění podmínek

projektu se stalo nereálným. Žádnou klíčovou aktivitu projektu nebylo možno vypustit ani zkrátit, monitorovací indikátory by nebyly dodrženy a projekt nebylo možno za těchto podmínek úspěšně ukončit. **S ohledem na výše uvedené skutečnosti nedošlo k uzavření smlouvy o realizaci tohoto grantového projektu.**

3.3. Činnost odborných sekcí

Odborné sekce jsou metodickým základem pro odbornou činnost PPP SK a výstupy z jednání odborných sekcí jsou zároveň podkladem pro hlavní koncepční záměry poradny. Za činnost každé sekce odpovídá vedoucí, jmenovaný ředitelem PPP SK, přičemž odloučená pracoviště delegují do odborných sekcí své zástupce dle příslušných odborných specializací. Činnost jednotlivých sekcí se odvíjí od naléhavosti řešení aktuálních úkolů. Následuje přehled činnosti odborných sekcí:

Činnost odborných sekcí za sledované období:

(9 setkání během školního roku, tj. bez činnosti pracovní skupiny pro prevenci)

Sekce diagnostiky vedoucí sekce PhDr. Pavla Cimlerová	2 setkání
<ul style="list-style-type: none"> - diagnostika pozornosti v kontextu komplexního psychologického vyšetření - administrace a interpretace Testu pozornosti d2, zásady jeho užití, prezentace případových studií - diagnostika depresivního syndromu v dětství, administrace a interpretace Sebeuposuzovací škály dětské depresivity, prezentace případových studií dětí s emočními poruchami - podněty k osvětě na školách k problematice emočních poruch u dětí, žáků a studentů 	
Sekce psychologické intervence – psychoterapie vedoucí sekce PhDr. Pavla Cimlerová	1 setkání
<ul style="list-style-type: none"> - seznámení se systemickým přístupem v rodinné terapii, práce na zakázce v rodinné terapii, narativní přístup - rozbor kazuistik a případových studií 	
Sekce pro integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedoucí sekce PhDr. Pavla Cimlerová	1 setkání
<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s výsledky kontroly posudků žáků s PUP MZ na OP PPP SK - doporučení k praktické zkoušce – konkrétní uzpůsobení podmínek konání praktické zkoušky - diagnostika pozornosti pro účely posudku k uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky - seznámení s testem NQ-S – zátěžový test regulace kognitivních procesů - kazuistiky žáků s PUP MZ – dospělí klienti studující SŠ 	
Sekce pro mimořádně nadané žáky vedoucí sekce PhDr. Dana Marková a PhDr. Radmila Pikorová garant PhDr. Pavla Cimlerová	1 setkání
<ul style="list-style-type: none"> - aktualizace přehledu mimořádně nadaných dětí a žáků ve Středočeském kraji - seznámení s novými projekty v péči o mimořádně nadané žáky – PERUN, EXCELENCE, plánovaný projekt P2 - standard komplexního vyšetření mimořádného kognitivního nadání - informace o připravovaných testech: IDS, CFT-20R, TSZMS - informace ze setkání krajských koordinátorů pro mimořádně nadané děti a žáky při NUV - informace z pracovní skupiny speciálních pedagogů pro mimořádně nadané děti a žáky při NUV - kazuistiky mimořádně nadaných žáků 	
Sekce pro poruchy autistického spektra vedoucí sekce Mgr. Vladimíra Nedbalová, garant PhDr. Pavla Cimlerová	2 setkání
<ul style="list-style-type: none"> - aktualizace přehledu klientů s PAS v PPP SK - projevy chování u dětí s PAS – prezentace včetně poznatků z klinicko-psychologického dne 9.1.2012 - seznámení s katalogem posuzování funkčnosti u dětí s PAS - kazuistiky z praxe koordinátorky se zaměřením na výchovnou problematiku dětí s PAS 	

- přehled screeningových metod a posuzovacích škál pro diagnostiku PAS
- seznámení s novou odbornou literaturou
- návrh nové evidence klientů s PAS v PPP SK a organizace metodických návštěv na školách

Sekce speciálně pedagogické intervence – reedukace	
vedoucí sekce PhDr. Alena Vaňátková, garant PhDr. Pavla Cimlerová	1 setkání
<ul style="list-style-type: none"> - programy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami firmy Pachner – DysCom 1.1, ABC do školy 3.1, Objevitel 1.1 - iPad – multimediální pomůcka, využití ve speciálních školách, prezentace práce s iPadem, informace o otevřeném sdružení iSEN - pomůcka k reedukaci Hrajeme si se sykavkami - novinky z odborné literatury – logopedické hry a materiály 	
Sekce kariérového poradenství	
vedoucí sekce PhDr. Zdeněk Stočes, garant PhDr. Pavla Cimlerová	1 setkání
<ul style="list-style-type: none"> - využití On-line psychometrie při diagnostice studijně-kariérového potenciálu studentů, praktická případová studie - výsledky 3. ročníku Národní ceny kariérového poradenství Euroguidance 2011 - informace o pilotním hodnocení kompetencí kariérových poradců – projekt Improve - informace o vládním návrhu systémového modelu kariérového poradenství 	
Sekce prevence sociálně patologických jevů	
vedoucí sekce PhDr. Helena Stejskalová	(2 setkání)
<ul style="list-style-type: none"> - dvakrát ročně pracovní setkání metodiků prevence, organizovaná oddělením sportu OŠS KÚ SK 	
Sekce pro tvorbu projektů a grantů	
vedoucí sekce PhDr. Pavla Cimlerová	0 setkání
<ul style="list-style-type: none"> - v daném období se neuskutečnilo žádné jednání sekce 	

4. Údaje o pracovnících

4.1. Základní údaje o pracovnících, jejich kvalifikaci a praxi

Základní údaje o pracovnících (k 31.8.2012)

Počet pracovníků				Počet potenciálních klientů na přepočtený počet pedagogických pracovníků
celkem fyzický/přepočtený	nepedagogických fyzický/přepočtený	pedagogických fyzický/přepočtený	pedagogických s odbornou kvalifikací	
128/104,389	33/20,714	95/83,675	91/79,675	2 172

*zdroj dat: statistická ročenka 2011/2012

Limit počtu pedagogických pracovníků pro rok 2012 činí 88,33, tzn., že k 31.8.2012 chybělo 4,655 úvazku. Uvedený údaj je ovšem jen odrazem aktuálního stavu, zaměstnanci ukončovali pracovní poměr v souvislosti se školním rokem a nástupy nových pracovníků a změny úvazků jsou realizovány k 1. září. Obecně lze říci, že údaj o stavu úvazků odborných zaměstnanců je během roku proměnlivý – v závislosti na termínech mateřských a rodičovských dovolených, návratem z rodičovských dovolených, žádostech o změnu úvazku.

Při naplněném limitu odborných pracovníků by na jednoho odborného pracovníka připadalo 2 058 potenciálních klientů. Počet potenciálních klientů je navíc v reálu vyšší, protože statistiky ÚIV nezahrnují školsky nezařazené klienty, a právě z této skupiny poradna poskytuje služby značné části klientů (především vyšetření v souvislosti s posouzením úrovně školní připravenosti, klienti s PAS).

Profesní zastoupení zaměstnanců PPP SK (k 31.8.2012)

Profese	Celkem pracovníků (fyzický stav)	Přepočtení prac. na plně zaměstnané
Pedagogičtí pracovníci: psycholog	57	48,725
speciální pedagog /pedagog	38	34,950
Provozní pracovníci: administrativní pracovnice	17	14,200
účetní	2	2,000
uklízečka	13	4,314
údržbář	1	0,200
Celkem	128	104,389

Odborná činnost poradny je zajišťována dvěma profesemi, a to profesí speciálního pedagoga a profesí psychologa. Odborní pracovníci PPP SK jsou plně kvalifikovaní z hlediska jejich odborné způsobilosti dle platné školské legislativy. Kvalifikaci speciálního pedagoga ve smyslu zákona č.563/2004 sb. v platném znění nesplňuje jeden pracovník–pedagog a kvalifikaci psycholog ve smyslu zákona

č.563/2004 sb. v platném znění nesplňují čtyři pracovníce, z toho jedna psychologka nemá dokončené magisterské vzdělání, tři psychologky jsou absolventkami učitelství–psychologie. Kromě výše uvedených převažujících profesí jsou služby poradny zajišťovány pracemi konanými na základě dohod:

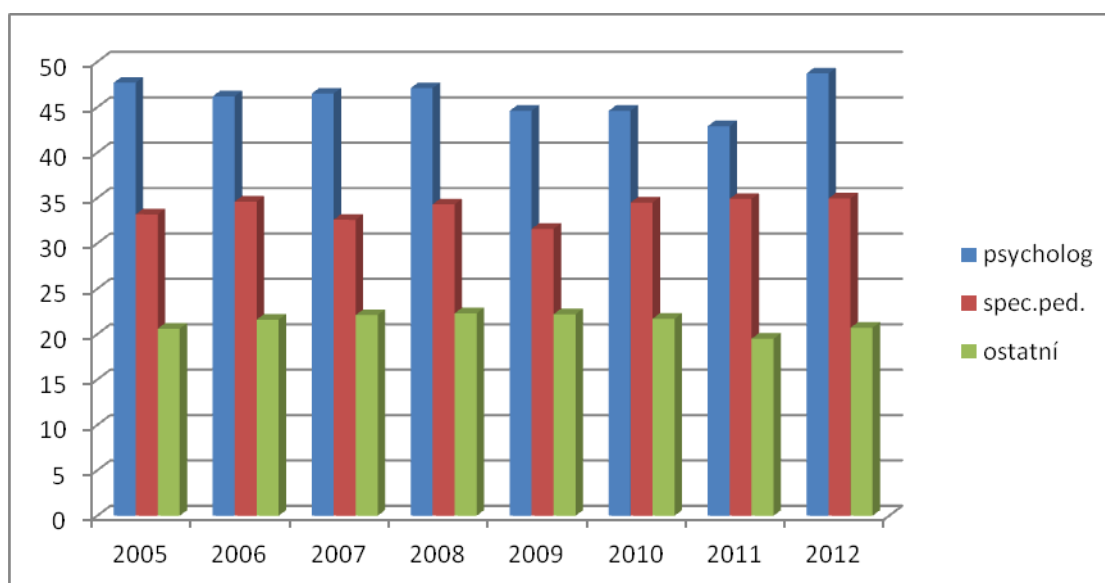
Dohody o pracovní činnosti byly v 1. pololetí sledovaného školního roku uzavřeny s pracovníkem pravidelně zajišťujícím správu počítačových sítí a se dvěma pracovníci zajišťujícími úklid. V průběhu kalendářního roku 2012 bylo dokončeno převedení všech uklízeček do pracovního poměru na základě pracovní smlouvy. K 31.8.2012 nebyla uzavřena ani nebyla aktivní žádná dohoda o pracovní činnosti.

Dohody o provedení práce byly uzavřeny dle celoročního plánu odborného vzdělávání s lektory, kteří vedli celodenní semináře v rámci odborných sekcí a dále byly DPP čerpány na podporu technicko-hospodářského chodu pracovišť (údržbářské práce, práce spojené se stěhováním, archivací, revizí elektrospotřebičů a údržbou výpočetní techniky).

Ve srovnání s předchozími roky se počet odborných pracovníků stabilizuje, ba dokonce zaznamenal mírný nárůst, což ilustruje dále uvedený přehled a graf:

Stav odborných a ostatních pracovníků PPP SK od r. 2005 (tedy od roku vzniku)

Profese	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
psycholog	47,7	46,2	46,5	47,1	44,6	44,6	42,9	48,725
spec.ped.	33,2	34,6	32,6	34,3	31,6	34,5	34,9	34,95
ostatní	20,6	21,6	22,1	22,3	22,2	21,7	19,5	20,714

4.2. Věková struktura pracovníků

Věková struktura zaměstnanců PPP SK k 31.8.2012

Počet pedagogických pracovníků	do 30 let	31-40 let	41-50 let	51-60 let	nad 60 let	z toho důchodci	průměrný věk
Celkem	11	23	34	20	7	6	44,24
z toho žen	11	21	33	18	5	5	43,85
Počet nepedagogických pracovníků							
Celkem	3	1	10	9	10	10	52,78
z toho žen	3	1	10	8	10	10	52,66

Z hlediska věkové struktury nejstarší kategorii zaměstnanců tvoří uklízečky, kterými jsou ve většině případů důchodkyně. V PPP SK pracovalo ve sledovaném školním roce celkem 7 mužů, z toho 4 psychologové, 2 speciální pedagogové a 1 údržbář.

4.3. Kvalifikovanost pedagogických pracovníků

Jak již bylo uvedeno výše, jsou odborní pracovníci PPP SK plně kvalifikovaní z hlediska jejich odborné způsobilosti dle platné školské legislativy.

Pedagogičtí pracovníci podle nejvyššího dosaženého vzdělání (k 31.8.2012)

Počet pedagogických pracovníků podle vzdělání				
vysokoškolské – magisterské a vyšší	vysokoškolské – bakalářské	vyšší odborné	střední	základní
94	1	0	0	0

Pedagogičtí pracovníci podle délky praxe (k 31.8.2012)

Počet pedagogických pracovníků s praxí v poradenství				
do 5 let	do 10 let	do 20 let	do 30 let	více než 30 let
32	15	31	15	2

Výše uvedený přehled uvádí přehled pracovníků dle praxe v pedagogicko-psychologické poradně. Mnozí z pracovníků, zejména speciální pedagogové, mají i praxi učitelskou popř. jinou. Většina nově přijímaných pracovníků nemá odpovídající poradenskou praxi, což má s ohledem na jejich vysoký počet významný – a především negativní – dopad na charakter a rozsah práce jednotlivých pracovišť.

Příliv nových pracovníků do poraden přináší pozitivní efekt v omlazování kolektivu, přináší aktivitu a kreativitu. Na druhé straně tato skutečnost přináší i významná omezení při plnění úkolů v odborné činnosti jednotlivých pracovišť. Je nutné vzít v úvahu fakt, že se začínající pracovník po dobu dvou až tří měsíců seznamuje se specifikou poradenské práce, s chodem pracoviště, s diagnostickými nástroji, zacvičuje se v diagnostice, zpravidla absolvuje dlouhodobější úvodní kurz pro začínající poradenské pracovníky organizovaný Institutem pedagogicko-psychologického poradenství i stáže u zkušených

kolegů na pracovišti; neplní tedy úkoly v oblasti odborné činnosti (diagnostické, intervenční aj.). Před zahájením samostatného výkonu odborných činností noví pracovníci po celý první rok pracují v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, pod supervizí zkušeného kolegy. Což ovšem znamená, že je současně významně omezen výkon přímé pedagogické práce i u tohoto odborného pracovníka.

4.4. Personální změny ve školním roce 2011/2012

Významnou změnu musela organizace řešit na počátku roku 2012 v souvislosti se zrušením pracoviště Praha-západ. Pracoviště bylo personálně obsazeno pěti odbornými pracovníky, administrativní pracovníci a uklízečkou. Uklízečka a administrativní pracovnice nepřijaly nabídku místa na jiném pracovišti, takže jejich pracovní poměr byl ukončen výpovědí z organizačních důvodů. Jedna psychologka sama ukončila pracovní poměr a ostatní odborné pracovnice přešly na jiná pracoviště (tři na OP Praha-východ, jedna na OP Králův Dvůr). Díky navýšenému limitu počtu pracovníků dotčených OP došlo k personálnímu posílení pracovišť, která převzala klientelu zrušeného pracoviště. Podrobnější přehled o aktuálních počtech pracovníků na jednotlivých OP k 31.8.2012 je uveden v **příloze č. 2**.

I v průběhu školního roku 2011/2012 docházelo k pohybu zaměstnanců. Na personální situaci měly vliv úpravy úvazků ze strany zaměstnanců, žádosti o rozvázání pracovního poměru, nástupy na mateřskou dovolenou řešené zástupy, návraty pracovnic z rodičovské dovolené, a to mnohdy na kratší úvazky. Na pracovištích byla snaha stav pracovníků řešit perspektivně a za odcházející síly včas vybrat nové psychology či speciální pedagogy.

Za personálně stabilní lze označit malá pracoviště jako Hořovice, Králův Dvůr a Rakovník, ze středně velkých Kolín, Kutnou Horu, Příbram a konečně z těch větších i Mladou Boleslav. Ostatní středně velká a větší pracoviště se minimálně třetinou úvazků potýkala s častějšími personálními obměnami.

Přehled pracovníků, kteří ukončili pracovní poměr ve škol. roce 2011/2012

Důvod	Celkem pracovníků (fyzický stav)	Přepočtení prac. na plně zaměstnané
Rozvázání pracovního poměru	9	4,888
<i>z toho - na vlastní žádost - dohodou</i>	6	3,263
<i>- organizační změna - výpověď</i>	3	1,625
Ukončení termínovaného pracovního poměru	4	3,500
CELKEM	13	8,388

Důvodem k rozvázání pracovního poměru ze strany zaměstnance byly odchod do soukromého sektoru a další osobní důvody.

Do pracovního poměru bylo v uvedeném školním roce přijato 15 odborných pracovníků, z toho 12 bez předchozí poradenské praxe, 4 provozní pracovnice, přechodně dva pracovníci jako vrátný na zajištění prázdninového chodu OP Kladno.

V průběhu uvedeného školního roku bylo na mateřské či rodičovské dovolené 12 odborných pracovnic.

Personální situaci na pracovištích kromě příchodů a odchodů pracovníků ovlivňují i změny velikosti pracovních úvazků, ke kterým dochází na základě žádosti zaměstnanců z osobních a rodinných

4.5. Údaje o dalším vzdělávání odborných pracovníků

(ve smyslu Vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků)

Profesní růst zaměstnanců PPP SK se odvíjí od plánů vzdělávání jednotlivých pracovišť. Plány jsou však značně limitovány finančními prostředky. Významnou měrou se angažuje v této oblasti i vedení PPP SK, které se snaží organizovat semináře renomovaných lektorů k aktuálním tématům přímo v rámci odborných sekcí.

4.5.1. Studium ke splnění kvalifikačních předpokladů

Studia se neúčastnil ani neabsolvoval žádný pracovník.

4.5.2. Studium k prohlubování odborné kvalifikace

Prohlubování odborné kvalifikace se uskutečňuje na základě plánu vzdělávání jednotlivých pracovníků v rámci odloučených pracovišť, tak aby maximálně odpovídalo zájmům instituce a zároveň bylo v souladu s osobními předpoklady i profesními zájmy pracovníků.

Studium k prohlubování odborné kvalifikace pracovníků probíhá zejména formou krátkodobějších **kurzů, seminářů či školení** (viz podrobnější přehled na následující straně), nejčastěji v rozsahu do 10 hodin, zpravidla jednodenních. Nezřídka však tvoří tyto akce ucelené cykly k dané problematice. V uplynulém roce se tohoto typu vzdělávání zúčastnily obě hlavní profese: psycholog (127 akcí, 37 pracovníků) a speciální pedagog (83 akce, 31 pracovníků); meziročně nedošlo k podstatným změnám ani v počtu pracovníků a zastoupení obou profesí, ani v počtu akcí.

Pracovníci PPP SK nejčastěji využívají nabídky Institutu pedagogicko-psychologického poradenství ČR (po jeho zrušení realizuje některé akce Národní ústav pro vzdělávání), což je dáno jak volbou aktuálních a s praxí spojených témat vzdělávacích akcí, poměrně kvalitním lektorským zajištěním, tak i finanční dostupností (častá je dotace programů ze strany MŠMT ČR v rámci grantů).

V rámci **samostudia** se pracovníci věnují studiu manuálů k nově zaváděným diagnostickým nástrojům, studiu odborné literatury a školské legislativy (vč. RVP, MZ), přípravě přednáškové činnosti, nových metodických materiálů a postupů, čímž rovněž zvyšují své odborné kompetence.

4.5.3. Finanční náklady vynaložené na další vzdělávání odborných pracovníků

V souvislosti s dalším vzdělávání odborných pracovníků bylo v období školního roku 2011/2012 z prostředků státního rozpočtu vynaloženo **celkem 227 722 Kč**. V této sumě jsou zahrnuty náklady na vzdělávání (ve výši 128 651 Kč, SÚ 518) a náklady na cestovné, které vznikly v přímé souvislosti se vzdělávacími akcemi (ve výši 99 071 Kč, SÚ 512). Veškeré náklady jsou hrazeny z dotace ONIV, i když do rozpočtu PPP SK nejsou prostředky na DVPP přidělovány účelově (normativně určené). Meziročně

objem vynaložených prostředků poklesl o více než čtvrtinu, což je nepochybně důsledkem vynucených úsporných opatření vzhledem k omezení finančních prostředků.

Údaje o studiu k prohlubování kvalifikace odborných pracovníků ve škol. roce 2011/2012:

obsah akce		časová dotace	akreditace
psycholog (37 pracovníků)			
64	diagnostika	463	55
17	péče o žáky s SVP	136	12
3	reedukace a rozvoj percepčních a motorických funkcí	18	2
5	terapeutické postupy, techniky	75	2
12	prevence a řešení SPJ	92	7
1	rozvoj sociálních dovedností	7	1
3	mimořádné nadání	24	3
3	PAS	34	2
3	uzpůsobení podmínek konání MZ	24	3
2	management, řízení, legislativa	12	2
1	kurs pro začínající pracovníky PPP	40	1
4	PT výcvik (SUR, RT, TA, GT)	335+18 dní	3
5	supervize	378	2
4	ostatní	256	2
Celkem 127		1894+18 dní	97
speciální pedagog (31 pracovníků)			
2	diagnostika	16	2
29	péče o žáky s SVP	186	16
8	reedukace a rozvoj percepčních a motorických funkcí	68	4
3	terapeutické postupy, techniky	35	2
12	prevence a řešení SPJ	121	8
7	mimořádné nadání	47	5
5	PAS	60	
4	uzpůsobení podmínek konání MZ	32	4
3	management, řízení, legislativa	24	3
3	kurs pro začínající pracovníky PPP	100	3
2	PT výcvik (SUR, GT)	48	2
1	supervize	8	
1	studium pro VP (CŽV)	2 roky	1
3	ostatní	26	
Celkem 83		771	50
Celkem 210		2665+18 dní	147

Pořádající organizace	počet	%
Národní ústav pro vzdělávání (převážně kurzy z nabídky IPPP)	93	44,3
Dys-centrum	19	9,1
VISK	17	8,1
VŠ	11	5,2
MŠMT	11	5,2
Testcentrum	2	1,0
Ostatní	57	27,1

Celkem 210

Časová dotace jednotlivých akcí	počet	%
do 10 hodin (jednodenní)	159	75,7

do 20 hodin (zpravidla dvoudenní)	32	15,2
do 50 hodin	11	5,2
do 100 hodin	2	1,0
dlouhodobé vzdělávání (PT, specializační studium)	6	2,9

Celkem 210

5. Ekonomická část výroční zprávy

I. Základní údaje o hospodaření školy

Základní údaje o hospodaření školy v tis. Kč		Za rok 2011 (k 31. 12.)		Za 1. pol. roku 2012 (k 30. 6.)	
		Činnost		Činnost	
		Hlavní	Doplňková	Hlavní	Doplňková
1.	Náklady celkem	44 715		22 502	
2.	Výnosy celkem	44 715		22 431	
z toho	příspěvky a dotace na provoz (úč. 691)	44 380		22 382	
	ostatní výnosy	335		49	
3.	HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK před zdaněním	0	0	- 71	0

II. Přijaté příspěvky a dotace

Přijaté příspěvky a dotace v tis. Kč			Za rok 2011 (k 31. 12.)
1.	Přijaté dotace ze státního rozpočtu celkem (INV)		
2.	Přijaté dotace z rozpočtu kraje (včetně vrácených příjmů z pronájmu) celkem (INV)		
3.	Přijaté příspěvky a dotace na neinvestiční výdaje ze státního rozpočtu přes účet zřizovatele (MŠMT apod.) celkem (NIV)		39 027
z toho	přímé vzdělávací výdaje celkem (UZ 33 353)		37 482
	z toho	mzdové výdaje (platy a OPPP)	27 292
	ostatní celkem		1 545
	z toho	UZ 33027 – posílení úrovně platů pedagogických pracovníků	1 545
4.	Přijaté příspěvky a dotace na neinvestiční výdaje z rozpočtu kraje celkem (NIV)		5 353
z toho	běžné provozní výdaje celkem (UZ 000)		5 353
	ostatní účelové výdaje celkem		
	z toho		

5.		<i>Z jiných zdrojů (sponzorské dary, strukturální fondy EU, FM EHP/Norsko atd.)</i>	

Komentář k ekonomické části

Hospodaření s prostředky státního rozpočtu a rozpočtu ÚSC se ve sledovaném období dotýká dvou kalendářních roků. K 31.12.2011 bylo uzavřeno s vyrovnáním (tj. nulovým) hospodářským výsledkem, ale pouze při použití prostředků rezervního fondu a „ostatních příjmů“ organizace, tj. především vyúčtování nákladů spojených s pronájmem a na energie za předchozí účetní období a úroky na běžném účtu. Hospodaření k 30.6.2012 bylo uzavřeno se záporným kladným hospodářským výsledkem. Tento schodek je tvořen výhradně odpisy (po zaúčtování mimorozpočtových výnosů), které v letošním roce nejsou zřizovatelem financovány.

Hospodaření PO je provázáno problémy v několika oblastech. Především jde o fakt, že výše poskytnuté dotace ONIV neodpovídá objektivní potřebě. Prostředky na ONIV jsou již několik let snižovány, ceny energií a služeb neustále narůstají. Tato skutečnost spolu se snižováním objemu prostředků na přímé ONIV (v r. 2011 se jedná o meziroční snížení o 18 %) vede k tomu, že jsou radikálně omezovány výdaje na pořízení odpovídající vybavenosti pracovišť (DDHM vč. ICT), výdaje na DVPP, ale i výdaje spojené s výjezdy do škol (cestovné).

Výsledky kontrol:

Ve sledovaném období se uskutečnila státní kontrola ČŠI, výsledky jsou uvedeny v následující části, tedy v odd. 6, str. 31.

6. Údaje o výsledcích kontrol

Kontrola provedená ČŠI

Ve sledovaném období, ve dnech 13. a 14. srpna 2012, proběhla státní kontrola dodržování ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, a vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění účinném v kontrolovaném období, a to podle § 174 odst. 2 písm. d) školského zákona.

Státní kontrola byla vykonána na pracovišti Příbram pracovníky Středočeského inspektorátu České školní inspekce za účasti pracovníka Kanceláře veřejného ochránce práv. Kontrola byla zaměřena na náležitosti zpráv a písemných doporučení k zařazení žáka do režimu speciálního vzdělávání, informování, projednávání a vyrozumívání žáků a jejich zákonných zástupců, na souladu s legislativou; kontrolovaným obdobím byly školní roky 2010/2011 a 2011/2012.

V kontrolním zjištění bylo konstatováno (viz protokol čj. ČŠIS-1404/12-S): „Státní kontrolou bylo zjištěno porušení § 1 odst. 3 a 5 vyhlášky č. 72/2005 Sb. tím, že PPP neinformovala před poskytnutím poradenské služby a při projednávání doporučení návrhu úprav ve vzdělávání žáka zákonného zástupce.“ Nesprávně byla informována ředitelka zařízení pro výkon ústavní výchovy (dětského domova), protože byla chybně považována za zákonného zástupce žáka na základě rozsudku o nařízení ústavní výchovy.

V zákonné lhůtě bylo zpracováno a odesláno oznámení o přijetí **opatření** k odstranění zjištěných nedostatků. Věc byla projednána na poradě vedoucích odloučených pracovišť PPP SK a byl vydán pokyn ředitelky stanovující závazný postup při poskytování poradenské služby dětem v ústavní či pěstounské péči.

7. Závěr (shrnutí a diskuse)

Z předkládané zprávy je patrné, že zaměření činnosti PPP, respektující poptávku po poradenských službách, zůstává přibližně stejné jako v předchozích letech. Důraz je kladen na zvyšování podílu dlouhodobější terapeutické a intervenční péče, navazující na diagnostické činnosti. Významná je účast na řešení problematiky dětí a žáků s poruchou autistického spektra a děti a žáky mimořádně nadané, aktuálně též na uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky. Podporována je i účast na preventivních aktivitách v oblasti sociálně patologických jevů (prevence rizikového chování), ačkoliv nedořešené personální obsazení funkce metodika, výše finančních prostředků vlastního rozpočtu i prostředků účelově poskytovaných MŠMT ČR tyto aktivity výrazně limitují.

Významný je podíl rozvíjející se spolupráce s vnějšími partnery, včetně spolupráce na tvorbě nových diagnostických nástrojů, na projektech IPPP (dnes NÚV; témata: obligatorní diagnostika, podpurná a vyrovnávací opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávací opatření u žáků s hraničním intelektem), s Cermatem (uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami) a vysokými školami, ale i Vzdělávacím institutem SK.

Počty klientů, kterým byla ve sledovaném období poskytnuta péče, doznaly po loňském poklesu opět **mírné zvýšení** (1,5%). Hovoříme zde nyní o klientech, jimž je zakládán spis – tato péče je zpravidla spojena s psychologickou či speciálně pedagogickou diagnostikou. V praxi je kromě toho realizována řada aktivit, kdy klientům není běžně zakládán spis (například depistáže, práce se třídou, stimulační, reedukační, intervenční či adaptační programy aj.). Řada aktivit je věnována rodičům či pedagogům (zejména výchovným poradcům a školním metodikům prevence), ale též metodické, informační a osvětové činnosti. Přitom ne všechna odloučená pracoviště disponují odpovídajícími prostorami pro uskutečňování těchto aktivit (zejména skupinových). Popravdě **očekávan byl spíše pokles** ve výkonech (počtech klientů i veškerých výkonů), neboť v uplynulém období prodělala PPP SK obtížné období, a to mj. především v souvislosti s rušením pracoviště Praha-západ, kde minimálně 5 měsíců nebylo možno vykonávat plnohodnotnou poradenskou činnost. K této organizační změně více na následující straně.

Ve struktuře poradenských činností stále převažuje problematika výukových obtíží žáků (zejména integrace žáků se specifickou vývojovou poruchou učení v českém jazyce na 1. stupni ZŠ). Následuje problematika připravenosti na zahájení školní docházky, jediná kategorie, u níž došlo k meziročnímu nárůstu (o více než třetinu), což je zákonitým důsledkem změn ve školském zákoně. S účinností od 1.1.2012 je odklad školní docházky opět podmíněn „doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení“. Již druhým rokem je zaznamenáván podstatný nárůst poradenských služeb v péči o populaci středoškoláků, jmenovitě řešení výukových problémů (proti předchozím obdobím nárůst téměř o polovinu), což jednoznačně souvisí se zavedením možností uzpůsobení podmínek konání státní maturitní zkoušky.

Konkrétní číselné údaje vztahující se k činnosti a výkonům PPP SK jsou obsahem **přílohy č. 1**. Pro celkové zhodnocení a posouzení základního směru vývoje jsou postačující a dostatečně vypovídající. Existuje několik faktorů, které aktuálně zásadním způsobem ovlivňují počty i skladbu poskytovaných

poradenských služeb a případné výkyvy a které zasluhují **podrobnější komentář**. Negativní dopad mají zejména tyto skutečnosti:

- **Nestabilita v personální oblasti** (viz odd. 4.4., str. 27)
Faktorem majícím podstatný význam pro zdárné fungování je stabilita pracovních týmů. Ve sledovaném období docházelo k významnému pohybu zaměstnanců téměř na polovině pracovišť, která se potýkala personálními obměnami minimálně třetiny úvazků. Byť byla vyvinuta maximální snaha o pokud možno plynulé doplnění počtu pracovníků jednotlivých OP, tak již samotná obměna dosud stabilního kádru pracovníků měla negativní dopad na pracovní výkony. Ten je pak násoben potřebou odpovídajícího zaškolení nově nastupujících pracovníků (často bez praxe v poradenském systému) – po dobu zácviků takového pracovníka je nutně omezena i výkonnost zkušenějšího kolegy, který zácvik vede.
- **Organizační změna** (zminěno již v odd. 2.2. na str. 6)
Zrušení odloučeného pracoviště Praha-východ k 1.1.2012 zasáhlo nejen do již tak složité personální situace, vyvolalo potřebu přijetí zásadních organizačních opatření pro zajištění dostupnosti péče pro klienty okresu Praha-západ v maximálně možné míře. Klientelu převzala zpravidla pracoviště sousedících regionů, tj. Kladno, Králův Dvůr, Benešov, Praha-východ, Mělník a Příbram, při zachování možnosti výběru pro klienty, a posléze bylo zřízeno nové pracoviště v Dětském centru Strančice. Zde však bohužel dispozice dovolují pouze minimální zastoupení (dva odborní pracovníci a administrativní pracovníce). Zároveň bylo třeba přijmout řadu dalších opatření v personální oblasti i v oblasti financování, tj. adekvátní posílení stavu odborných i administrativních pracovníků a materiálně technické dovybavení změnou dotčených pracovišť. Existuje však i řada dalších negativních souvislostí: negativní obraz v očích veřejnosti, horší dostupnost služeb, nedostatečné prostory na většině pracovišť, kde došlo k personálnímu posílení (jak pro posilu odborného týmu, tak i zázemí pro klienty). S dozvuky této změny se poradna bude potýkat ještě dlouho.
- **Problémy provozně-technického charakteru**
Kromě výše zmíněných souvislostí rušení Pracoviště Praha-západ, a to včetně stěhování materiálu a spisové dokumentace, přetrvává neuspokojivý stav se sídlem pracoviště Kutná Hora. Toto pracoviště sídlí již třetí rok v provizorních podmínkách, které rozhodně neumožňují vykonávat standardní poradenské činnosti v plném rozsahu a kvalitě. To se negativně odráží i v množství a skladbě realizovaných výkonů. Prostory školy byly sice v loňském roce zrekonstruovány z důvodu zateplení budovy, avšak jediný efekt pro naše pracoviště spočívá v navýšení plateb spojených s výpůjčkou.
- **Výkony vyžadující větší časovou dotaci**
Zvětšuje se podíl činností a poradenských intervencí, které vyžadují daleko vyšší časovou dotaci. Jde především o dlouhodobější individuální vedení klientů, ale i diagnostiku spojenou s identifikací specifických poruch učení u adolescentů – viz prudký nárůst vyšetření středoškolských studentů v souvislosti s konáním maturitní zkoušky, včetně vypracování posudku k uzpůsobení podmínek konání MZ.

➤ **Změny ve struktuře poskytovaných poradenských služeb**

Stále častěji jsou na základě požadavků z terénu realizovány aktivity, které se netýkají přímo konkrétních klientů, jimž je zakládán spis, čímž se de facto snižuje počet zaevidovaných klientů. Jedná se o poměrně velký objem práce spojený s prevencí rizikového chování, tj. práce s celými třídními kolektivy, ale i různé stimulační či reedukační programy (rozvoj komunikačních dovedností, práce s dětmi s ADHD/ADD sy.).

➤ **Nárůst objemu prací v důsledku legislativních změn**

V souvislosti s legislativními změnami posledních let se neustále zvětšuje podíl prací, které přímo nesouvisí s výkonem přímé práce. Jedná se především o zpracování požadované dokumentace, která kromě samotného spisu klienta představuje písemné podklady pro vzdělávací opatření, příp. správní rozhodnutí ředitele příslušné školy (podklady k integraci a zpracování individuálního vzdělávacího plánu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, podklady pro odklad školní docházky, návrh na přeřazení do jiného vzdělávacího programu, do speciálních škol, podklady k žádosti o zřízení funkce asistenta pedagoga a k jeho náplni práce), nově i posudek pro uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky.

Současně však nová legislativa přináší ve svém důsledku nárůst kontrolních vyšetření a metodických návštěv na školách, v posledním roce i vyšetření z důvodu posouzení školní zralosti.

V Kolíně dne 31.10.2012

PhDr. Jaroslava Štětínová
ředitelka PPP SK

B. KONCEPČNÍ ZÁMĚR 2012

OBSAH:

1. Cíle stanovené v předchozím období a jejich plnění	37
1.1. Cíle dlouhodobého záměru rozvoje	37
1.2. Plnění stanovených cílů	38
2. Zhodnocení činnosti a podmínek jejího výkonu	40
2.1. Celkové zhodnocení činnosti	40
2.2. Podmínky výkonu poradenských služeb	40
2.2.1. Personální zabezpečení	40
2.2.2. Finančně materiální zabezpečení	41
2.2.3. Specifika jednotlivých odloučených pracovišť	41
3. Demografický vývoj a jeho očekávané důsledky	42
4. Vývoj počtu klientů, výkonů i pracovníků	43
5. Záměr dalšího rozvoje	44
5.1. Stanovené cíle	44
5.2. Návrh opatření	44
5.3. Opatření pro nejbližší období	45
6. Personální politika	46
7. Předpokládané ekonomické a personální nároky v následujících 3 letech	48
7.1. Nároky v souvislosti s vykonávanými poradenskými činnostmi	48
7.1.1. Zvýšené finanční náklady	48
7.1.2. Personální nároky	48
7.2. Majetek, budovy a zařízení, rozvojový plán	48

8. Přehled podaných i plánovaných žádostí o finanční podporu	49
8.1. Podané a plánované projektové žádosti o finanční dotaci	49
8.2. Nástin čerpání finanční podpory v dalších letech	50

1. Cíle stanovené v předchozím období a jejich plnění

1.1. Cíle dlouhodobého záměru rozvoje

Sloučení bývalých okresních poraden Středočeského kraje do jednoho subjektu k 1.1.2005 bylo součástí koncepce uceleného systému pedagogicko-psychologického poradenství, zahrnujícího všechny typy školských poradenských zařízení na území Středočeského kraje, která byla vymezena **Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2006**. Primárním cílem této transformace bylo:

- propojení poskytovaných poradenských služeb do efektivně a účinně působícího systému
- zabezpečení vysoké míry kvality a odbornosti poskytovaných poradenských služeb
- optimální využití odborného potenciálu pracovníků pedagogicko-psychologických poraden
- optimální využití materiálních a finančních zdrojů
- zdokonalení informačního systému, a to mezi všemi stávajícími institucemi poskytujícími poradenské služby (vč. VP, SPC, SVP, příp. školních psychologů či školních speciálních pedagogů)
- zavedení propracovaného systému zpětných vazeb evaluace poradenských služeb (jednotná evidence, výkaznictví)

Proces transformace celého poradenského systému byl rozdělen do tří etap realizovaných v průběhu let 2005 až 2010. Veškeré stanovené cíle v kompetenci PPP SK byly splněny nebo jejich naplňování zahájeno. Dosud se nepodařilo integrovat jednotlivá odborná pracoviště poskytující poradenské a diagnostické služby do jednotného systému komplexní poradenské péče v kraji. Nedochozí k řešení principiálních změn, kontakty probíhají na regionální úrovni, na úrovni operativního řešení situace našich klientů.

Přitom rozhodně není řeč o řešení v podobě spojení všech poskytovatelů poradenských služeb do jednoho organizačního kolosu, nýbrž do funkčního celku. Systému, jehož jednotlivé složky by spolupracovaly na partnerské úrovni při vzájemném respektování legislativou vymezených kompetencí. Významné je zejména navázání úzké spolupráce se speciálně pedagogickými centry. Pokud jde o možnosti nového uspořádání v rámci Středočeského kraje, pak z pohledu PPP SK se jeví jako nejefektivnější a nejrealnější vytvoření jediného SPC, které by slučovalo všechna stávající SPC v kraji (obdobně jako proběhlo sloučení středočeských poraden).

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2012 nepracuje již s žádnými natolik zásadními změnami, které by se tak bezprostředně dotýkaly fungování Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje. K zásadním strategickým cílům rozvoje školní soustavy pro programové období 2012-2015 patří:

1. Vytvoření a zlepšování podmínek pro trvalé zvyšování kvality vzdělávání
2. Podpora zavedení nových metod hodnocení škol

3. Podpora rozvoj odborného vzdělávání v návaznosti na požadavky trhu práce

4. Zajištění podpory pedagogickým pracovníkům

Záměr dalšího rozvoje poradenských činností poskytovaných Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje pro další období je v souladu s cílem DZ SK 2012 vytvořit a dále zlepšovat podmínky pro trvalé zvyšování kvality vzdělávání.

1.2. Plnění stanovených cílů

Po ukončení třetí etapy transformace poradenského systému v r. 2010 byly úkoly a cíle stanovené pro optimalizaci fungování PPP SK byly splněny, nebo jejich naplňování zahájeno. Pro nejbližší následující období, tedy do r. 2012, byla prioritou **stabilizace činnosti v novém uspořádání**, podpořená dostatečným finančním i personálním zajištěním a provázená snahou o maximální zvyšování efektivity poskytovaných služeb. Pozornost byla zaměřena především na **další zkvalitňování úrovně poskytovaných poradenských služeb**, a to v oblasti diagnostiky, psychologické a speciálně pedagogické intervence, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i oblast primární prevence.

Zhodnocení pozitiv (oblastí, v nichž zařízení dosahuje dobrých výsledků) a negativ (oblastí, v nichž je třeba úroveň poradenské péče zlepšit) jsou obsahem přehledu na následující straně.

2. Zhodnocení činnosti a podmínek jejího výkonu

2.1. Celkové zhodnocení činnosti

Nastalé změny související se sloučením bývalých samostatných pedagogicko-psychologických poraden do jednoho subjektu a vznikem Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje při zachování poraden jakožto jejích odloučených pracovišť by měly podle našeho názoru rozhodně reflektovat především požadavky „terénu“ na rozšiřování a zkvalitňování poskytovaných poradenských služeb – dnes zcela zjevné a opodstatněné, ale i dostatečně známé. Prioritou změn by mělo být lepší fungování, spojené s přijetím adekvátních opatření pokud jde o úroveň poskytovaných poradenských služeb. Takováto opatření jsou však nutně spjata i s nárůstem vynaložených finančních prostředků a vyvolávají potřebu navýšení počtu odborných pracovníků. A zde je nutno konstatovat zásadní rozpor s realitou, neboť objem finančních prostředků nedovoluje zásadní rozvoj, naopak klesá.

Současná situace klade důraz na stabilizaci obsazení poraden, na posílení týmové spolupráce s důrazem na odpovídající odbornou kvalifikovanost a vyváženost základních poradenských profesí (psycholog, speciální pedagog). Ve svých důsledcích by uskutečněné změny měly vést ke srovnatelnosti pracovních podmínek jednotlivých odloučených pracovišť s dopadem na srovnatelnost poskytovaných služeb i vykazovaných výkonů. Přesto je třeba počítat se zachováním specifík jednotlivých pracovišť vyplývajících z demografických zvláštností i funkčních tradic jednotlivých regionů.

Celkové zhodnocení činnosti a výkonů včetně diskuse viz odd. A, odd. 7, str. 33.

Nástroje vnitřní evaluace (uplatňované od r. 2005):

- 1) vyhodnocení výsledků řídicí práce – viz kontrolní návštěvy pracovišť, odd.6., str. 46
- 2) vyhodnocení výsledků činnosti odborných sekcí – viz část A. odd. 3.3, str. 22
- 3) osobní rozvojové rozhovory s pracovníky jednotlivých pracovišť
- 4) podklady ke zpracování výroční zprávy o činnosti, v níž vedoucí OP shrnují specifika, pozitiva a negativa týkající se toho kterého pracoviště, své zkušenosti a poznatky
- 5) vyhodnocení zjištění kontrolních šetření – viz kontrola ČŠI, část A, odd. 6, str. 32

2.2. Podmínky výkonu poradenských služeb

2.2.1. Personální zabezpečení

Podrobnější rozbor aktuální personální situace je uveden již v části A, odd. 4, str. 24. Nejzávažnějším problémem zůstává fakt, že poradenství není normativně financováno, limity počtu pracovníků vycházejí z aktuálních stavů. Není akceptován vzorec výpočtu počtu odborných pracovníků podle potenciálních

klientů. K tomuto vzorci, jakožto jedinému poměrně objektivnímu kritériu, jsme nuceni sáhnout při posuzování nároků na personální obsazení jednotlivých pracovišť.

Úvahy o možném snižování počtu pracovníků v závislosti na změnách v demografické křivce a úbytku dětí (tedy potenciálních klientů) naprosto nerespektují fakt, že narůstá objem a závažnost problémů, které společnost potřebuje řešit v rámci poradenského systému a kvůli kterým usiluje o přeměnu poradenského modelu z diagnostického na diagnosticko-intervenční. Požadavky ze strany uživatelů poradenských služeb narůstají, a to i v důsledku legislativních změn.

2.2.2. Finančně materiální zabezpečení

PPP hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu. Prostředky **na přímé neinvestiční výdaje** jsou poskytovány MŠMT ČR prostřednictvím KÚ Středočeského kraje. V rámci rozpočtu NIV představují každoročně nejproblematictější oblast prostředky na ostatní přímé neinvestiční výdaje. Přitom právě ty jsou nezbytné pro realizaci odborných poradenských činností naplňující vlastní smysl fungování daného typu zařízení. Jedná se o náklady na testy, didaktické a reedukační pomůcky, odborné publikace, metodické materiály, náklady spojené s výjezdy do škol, ale rozhodně i zajištění a růst odborné kvalifikovanosti pracovníků. Potřeba těchto prostředků má v návaznosti na požadované služby vzrůstající tendenci, naproti tomu je zde snaha prostředky na přímé ONIV minimalizovat. Jejich případný nedostatek má zákonitě negativní dopad na kvalitu či rozsah poskytovaných poradenských služeb.

Středočeský kraj poskytuje **prostředky na provozní výdaje**, které jsou stanovovány v návaznosti na čerpání předchozího roku. Výše prostředků však zcela nekryje objektivní potřebu – podrobněji rozvedeno v části A., odd. 5, str. 31.

Skutečně pouze výjimečně se z iniciativy některého odloučeného pracoviště podaří získat prostředky od obce, příp. ve formě sponzorského daru.

2.2.3. Specifika jednotlivých odloučených pracovišť

Specifika odloučených pracovišť dosud odrážejí odlišné podmínky jejich fungování v období, kdy existovala jako samostatné organizace. Smysluplné je zachování takových specifíků, která reagují na poptávku a objektivní potřeby regionu.

3. Demografický vývoj a jeho očekávané důsledky

Prognóza demografického vývoje předpokládá v rámci celého Středočeského kraje mezi rokem 2012 až 2017 **stálý mírný nárůst ve věkové kategorii 5-9 a 10-14 let**, v nichž se pohybuje převážná většina našich klientů). Do roku 2017 bude nejvíce vzrůstat počet žáků vzdělávaných na prvním stupni ZŠ, na druhém stupni nebude nárůst žáků tak markantní. Trend navyšování počtu dětí ve věku vhodném pro zapojení do předškolního vzdělávání bude mít podle odhadů ČSÚ stoupající tendenci až do roku 2015. Nepříznivě se demografický vývoj projeví na populaci středoškolských studentů, klesající tendence budou pokračovat do roku 2016, kdy dojde ke zlepšení v důsledku nástupu nynějších mladších populačních ročníků. (Údaje převzaty z Dlouhodobého záměru a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středoškolském kraji.)

Navíc vzhledem ke kladné migraci mladých rodin s dětmi z ostatních krajů lze v mnoha regionech Středočeského kraje očekávat zvýšený nárůst počtu žáků – především v okresech Praha-východ, Praha-západ, ale tato skutečnost se týká ve větší či menší míře celého SČK. Významnou roli zde hraje i poloha Středočeského kraje a úzká vazba s Prahou, coby hlavním městem.

Domníváme se, že konečný rozsah poradenských výkonů nebude v nejbližších letech významným způsobem poznamenán, i když lze pouze usuzovat na rozsah skutečně realizované poradenské péče. Rozhodně by nemělo dojít k výraznému snižování počtu tzv. potenciálních klientů, natož pak rozsahu požadavků na poradenské služby. Společenská poptávka po těchto službách se každoročně zvyšuje.

4. Vývoj počtu klientů, výkonů i pracovníků

Dosavadní vývoj počtu klientů, poradenských výkonů i pracovníků je zpracován do přehledů uvedených ve zvláštní příloze (**příloha č. 1**). Hrubá kvantitativní data ilustrují vývoj za uplynulých osm let, tedy za celou dobu fungování PPP SK od sloučení středočeských poraden k 1.1.2005.

V letech 2007/2008 až 2009/2010 byly počty klientů, jimž byla během školního roku poskytnuta péče, prakticky na stejné výši. Celkové počty jednotlivých poradenských výkonů (setkání, akcí) zaznamenávaly nárůst. Zlom nastal v roce 2010/2011, kdy došlo k poklesu a ani v uplynulém roce se počty klientů ani výkonů přes jisté zvýšení nedostaly na předchozí úroveň. Tento vývoj však nesouvisí s demografickým vývojem – souvisí s konkrétní personální a provozně-organizační situací. V posledních letech působilo současně několik negativních faktorů s nepříznivým dopadem na výkonnost:

- nestabilita pracovních týmů a následné zaškolení nových pracovníků bez praxe omezující i výkonnost zkušeného kolegy, který zácvik vede
- podmínky fungování pracoviště Kutná Hora, které již třetí rok sídlí v provizorních podmínkách, které neumožňují vykonávat standardní činnosti v plném rozsahu a kvalitě
- organizační změna, tj. zrušení pracoviště Praha-západ, které znamenalo téměř půlroční výpadek a bylo spojeno s organizačními a personálními zásahy do fungování šesti dalších pracovišť
- podíl výkonů vyžadujících větší časovou dotaci, jejichž nárůst snižuje počet jednotlivých výkonů
- podíl výkonů vázaných na aktivity, které se netýkají přímo klientů, jimž je zakládán spis, čímž se snižuje počet zaevidovaných klientů
- nárůst objemu prací v důsledku legislativních změn, které nesouvisí s výkonem přímé práce – tj. zpracování požadované dokumentace, vč. písemných podkladů pro vzdělávací opatření, příp. správní rozhodnutí ředitele příslušné (spis, písemný posudek, písemná doporučení vzdělávacích opatření).

Pokud jde o **očekávaný vývoj**, pak lze spolu s konsolidací personální situace a provozně-organizačních podmínek předpokládat opětovný nárůst výkonů. Tento předpoklad vychází z již dříve zmiňovaného demografického vývoje, zkušenost však ukazuje, že ani snižování počtu klientů nemá zásadní přímý vliv na počty jednotlivých realizovaných výkonů. Poptávka po poradenských službách stále převyšuje kapacitní možnosti zařízení. Současně se mění struktura požadovaných a následně realizovaných poradenských služeb, narůstá význam dlouhodobější péče.

Pokud jde o počet pracovníků PPP SK, měl by odrážet tento vývoj odpovídající potřebám našich klientů. Lze tedy i v personální oblasti předpokládat potřebu nárůstu počtu odborných pracovníků. Za účelem vytvoření vhodného kritéria pro posouzení „nároku“ je ovšem třeba zpracovat důkladnou analýzu.

5. Záměr dalšího rozvoje

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje funguje jako koordinovaný systém poradenství s jednotným metodickým vedením a kvalitním poskytováním odborných poradenských služeb v celém regionu. Podporována a rozvíjena je i širší spolupráce s jinými odbornými subjekty na území kraje. Strategie dalšího rozvoje pro období 2012-2015 navazuje na cíle vytyčené předchozími DZ vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji i koncepčními záměry vlastního školského zařízení.

5.1. Stanovené cíle

Prioritou a zásadním strategickým cílem dalšího rozvoje je a vždy bude především snaha zajistit vysokou úroveň poskytovaných poradenských služeb, a to v kvalitě srovnatelné na všech pracovištích PPP SK. Vychází z uskutečněných změn a bezprostředně podporuje jeden ze strategických cílů DZ SK 2012, totiž *vytvořit a zlepšovat podmínky pro trvalé zvyšování kvality vzdělávání.* S

Společná platforma se týká mj. především:

- zlepšování podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- zřizování speciálních tříd při běžných mateřských a základních školách
- zřizování přípravných tříd pro žáky se sociálním znevýhodněním
- zřizování funkce asistenta pedagoga
- podpory mimořádně nadaných dětí a žáků

5.2. Návrhy opatření

Opatření týkající se personálního a materiálně-technického zabezpečení jsou pro svou závislost na finančních dotacích ze státního rozpočtu a ÚSC (Středočeského kraje) za dané situace mimo možnosti instituce typu příspěvkové organizace. Udržet v době hospodářského poklesu, snižování veřejných rozpočtů a omezování výše dotace rozpočtu vysoký standard poskytovaných služeb je stále obtížnější. Je to jako chtít za málo peněz hodně muziky. Přesto, či právě proto je strategickým cílem zachovat úroveň poskytované poradenské péče a pokud možno ji dále zvyšovat. Pozornost je a bude zaměřena na tyto základní oblasti:

Oblast diagnostiky

- vzájemná propojenost a návaznost psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky
- využívat nových diagnostických nástrojů v souladu se Standardy psychologického testování, využívat PC technologie
- věnovat pozornost tzv. dynamické diagnostice založené na kvalitním strukturovaném pozorování a fundovaně vedeném rozhovoru s klientem v jeho přirozených podmínkách

- uplatňovat standardní postupy psychologického testování u tzv. obligatorních diagnóz, vyplývajících z naplňování § 16 školského zákona
- posílit úlohu diferenciatní diagnostiky
- zkvalitnit diagnostický proces u žáků středních škol, u dětí s poruchou autistického spektra, u dětí s mimořádným nadáním, u dětí se sociálním znevýhodněním
- zkvalitnit diagnostický proces v oblasti kariérového poradenství
- zkvalitnit diagnostický proces u žáků středních škol se speciálními vzdělávacími potřebami výhledově za účelem uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky

- více využívat začlenění konkrétního kontextu vyučovacího procesu do samotné diagnostiky ve smyslu výraznějšího využití moderních metod tzv. kriteriatní diagnostiky, autentické diagnostiky, portfolia a získávání diagnostických údajů přímo v průběhu procesu učení
- více využívat náročnějších diagnostických metod projektivního typu
- zaměřit pozornost na diagnostiku učebních dovedností a strategií
- podílet se na inovaci a standardizaci nových diagnostických nástrojů

Oblast psychologické a speciálně pedagogické intervence

- rozšiřovat nabídku psychokorektivních aktivit, individuálního i skupinového terapeutického vedení
- důsledně uplatňovat diagnosticko-intervenční model poradenské práce
- orientovat se více na poradenskou a terapeutickou práci s celou rodinou
- poskytovat pracovištím odbornou supervizní podporu

Oblast péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- usilovat o sjednocování přístupů k integraci těchto dětí na úrovni spolupráce PPP a SPC
- respektovat odborné kompetence PPP a SPC na základě standardních činností vymezených vyhláškou 72/2005 Sb. v novelizovaném znění
- zaměřit se na včasnou intervenci u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- vytvořit systém komplexní multidisciplinární péče o děti se poruchou autistického spektra, o děti se sy ADHD/ADD, o děti s mimořádným nadáním
- ověřovat preventivní vícestupňový model péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- zkvalitnit diagnostický a intervenční proces u žáků se sociokulturním znevýhodněním
- vytvořit podklady pro realizaci vyrovnávacích a podpůrných opatření pro žáky nespeciálními vzdělávacími potřebami

Oblast primární prevence

- zasadit se o odpovídající personálního zabezpečení funkcí metodika preventivních aktivit na každém odloučeném pracovišti PPP
- zaměřit se na systematické vzdělávání metodiků s důrazem na vyrovnání disparit v jejich profesní vybavenosti
- sjednocení činností vykonávaných v této oblasti
- včasné podchycení rizikových projevů v chování dětí již na úrovni předškolního věku

5.3. Opatření pro nejbližší období

- důraz na prevenci a včasnou intervenci školních obtíží – vícestupňový systém péče zaměřený na prevenci výukových problémů
- širší využívání zahraničních zkušeností a přístupů využitelných v našich podmínkách
- důraz na zachovávání jednotného diagnostického postupu u obligatorních diagnóz
- zkvalitnění diagnostiky SPU na středních školách

- další posílení spolupráce se školami formou pravidelných metodických návštěv v celém regionu
- zpřesnění diagnostických kritérií pro individuální vzdělávání
- posílení podílu činností následné péče v rámci uplatňovaného diagnosticko-intervenčního modelu
- věnovat dostatečnou pozornost osvětové a informační činnosti
- důraz na znalost typických obtíží žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a uzpůsobení konání maturitní zkoušky pro tyto žáky
- důslednost při dodržování legislativních kroků při zařazování žáků do režimu speciálního vzdělávání
- posílení vzájemné spolupráce ŠPP (školních poradenských pracovišť) a ŠPZ (školských poradenských zařízení)

6. Personální politika

Smyslem personální práce je budovat **stabilní tým spolupracovníků**, který bude participovat na předkládaných úkolech. Uskutečňovaná personální politika vychází a bude vycházet z:

- průběžné analýzy aktuálního personálního obsazení,
- z požadavku na vyvážený podíl dvou hlavních zastoupených profesí odborných pracovníků,
- ze snahy stabilizovat odborně erudované pracovní týmy,
- z potřeby objektivizovat personální obsazení jednotlivých pracovišť ve vztahu k počtu potenciálních
- klientů v tom kterém konkrétním regionu.

Řídící činnosti

Zvolená organizační struktura se v praxi osvědčuje, rozdělení kompetencí zástupců ředitele i zřízení odborných sekcí je funkční a účinné. V podstatě každoročně jsou na všech pracovištích uskutečněny **řídící návštěvy vedení PPP SK**, o nichž je vypracován písemný záznam obsahující konkrétní doporučení k nápravě případných nedostatků. Dále je uvedeno obsahové zaměření těchto kontrol:

8.11.2010 až 11.4.2011:

Jednalo se o následnou kontrolu plnění opatření navržených při předchozí kontrole, která se týkala:

- zařazování dětí a žáků do režimu speciálního vzdělávání, konkrétně do speciálních škol (diagnostický postup, závěry a doporučení, soulad s legislativou)
- individuální vzdělávání (školní rok 2009/2010) – důvod a zvolený diagnostický postup
- v některých případech řešena kvalita doporučení poradenského zařízení k žádosti školy o souhlas KÚ se zřízením funkce asistenta pedagoga a finanční dotaci

20.2.2012 až 21.5.2012:

- supervize spisové dokumentace všech klientů vyšetřených v souvislosti se zpracováním posudku k uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky (použitá testová baterie, zpracování posudku po obsahové i formální stránce, vypracování interních zpráv o vyšetření)
- realizované intervenční činnosti (individuální i skupinové, vč. způsobu jejich evidence a kvality záznamů)
- metodické návštěvy odborných pracovníků na školách (frekvence, zaměření, vypovídací hodnota zápisu)
- evidence přímé pedagogicko-psychologické práce (výpovědní hodnota, rozsah vykázané přímé práce)
- dokumentace týkající se evidence diagnostických nástrojů (testů) a nakládání s nimi (záznamy o přidělení či zápůjčce)

Analýza struktury zaměstnanců

Z průběžné analýzy je patrné, že poradna disponuje poměrně stabilním a zkušeným jádrem v obou hlavních profesních skupinách. Z hlediska věkové skupiny tvoří nadpoloviční většinu odborní pracovníci starší 40 let, přičemž nejvíce je zastoupena kategorie 40 – 55 let. Tato skupina představuje nejstabilnější kádr. Jako pozitivní lze hodnotit posilování věkově nejmladší skupiny, což s sebou na druhou stranu nese úskalí v podobě odchodů pracovníků na mateřskou a rodičovskou dovolenou, které musí být řešeny zástupy, jež se opět rekrutují buď z absolventů nebo naopak pracovníků důchodového věku. Druhým úskalím spojeným s omlazováním personálu, jsou častější odchody těchto pracovníků z poradny z důvodů finančních či rodinných (následování partnera). V důsledku výše uvedeného je patrná zhruba na třech pracovištích jistá nestabilita. Postupné „omlazování“ pracovního týmu je však stále žádoucí stejně jako snaha a motivace získat pro práci v poradenství absolventy či mladších spolupracovníky.

Odpovídající kvalifikace pracovníků

Noví zaměstnanci jsou přijímáni na základě výběrového řízení za podmínky splnění kvalifikačních předpokladů daných zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Profesní růst zaměstnanců PPP SK se odvíjí od plánů vzdělávání jednotlivých pracovišť – podrobněji zpracováno v části A, odd. 4.5., str. 28.

Proporcionální zastoupení obou hlavních profesí

Cílem personální politiky organizace je týmová spolupráce, a proto je vyhledávání zaměstnanců za odcházející či zástupy za mateřskou a rodičovskou dovolenou zaměřeno na potřebné profesní složení daného pracoviště.

Ve druhém pololetí školního roku 2010/2011 přistoupilo vedení PPP SK k vydání organizačního opatření vycházejícího z potřeby nastavení konstantních podmínek nutných pro zajištění odpovídající kvality poskytovaných služeb na všech pracovištích. Cílem tohoto organizačního opatření bylo stanovení závazného limitu odborných pracovníků odloučených pracovišť PPP SK v návaznosti na aktualizované počty potenciálních klientů v konkrétních regionech a současně i stanovení proporcionálního zastoupení obou odborných profesí (psycholog, speciální pedagog). Aktuální počty potenciálních klientů poskytl zřizovatel. Počet odborných pracovníků se specializací psycholog by měl představovat 50 – 70% z celkového stanoveného limitu počtu odborných pracovníků.

Práce se začínajícími pracovníky

U začínajících pracovníků není činěn velký rozdíl mezi tím, zda se jedná o absolventa vysoké školy nebo již zapracovaného odborníka. Nastupující pracovníci bez poradenské praxe byli v co nejkratší době vysíláni na úvodní kurz pro začínající pracovníky v PPP zajišťovaný Institutem pedagogicko-psychologického poradenství ČR. Vzhledem k tomu, že nástupnická organizace po zrušení IPPP (tj. NÚV) v programové nabídce již tento kurz zařazen nemá, probíhá zaškolení začínajících pracovníků v rámci organizace. Zkušený pracovník poradny je pověřen zácvikem a zaškolením začínajícího dle stanoveného plánu. Začínající pracovník se rovněž seznamuje s prací dalších odborníků daného pracoviště. Následují stáže na jiných pracovištích v rámci organizace. První rok pracuje každý začínající pod supervizí uvádějícího odborníka.

7. Předpokládané ekonomické a personální nároky v následujících 3 letech

7.1. Nároky v souvislosti s vykonávanými poradenskými činnostmi

7.1.1. zvýšené finanční náklady

Oblasti, jejichž rozvoj bude mít dopad na nárůst finančních nákladů:

- náklady spojené s realizací investiční akce rekonstrukce objektu v Kutné Hoře – prakticky celé vybavení pracoviště
- vybavení všech OP novými standardizovanými diagnostickými nástroji v závislosti na aktuálních požadavcích na adekvátní psychologickou či speciálně-pedagogickou diagnostiku
- nezbytné zvýšení počítačové gramotnosti alespoň administrativních pracovníků – neznalost v užívání základních programů brzdí komunikaci mezi ředitelstvím a odloučenými pracovišti

7.1.2. personální nároky

- zásadní je požadavek na zachování limitu počtu pracovníků na stávající úrovni
- navýšení limitu počtu pracovníků pro výkon funkce metodika preventivních aktivit na každém OP
- navýšení limitu počtu pracovníků v návaznosti na počet potenciálních klientů a nárůst výkonů (tak jak koneckonců zmiňuje i DZ SK na str. 60)

7.2. Majetek, budovy a zařízení, rozvojový plán

- změna sídla OP Kutná Hora – schválen investiční záměr na kompletní rekonstrukci (přidělena dotace ve výši 5 mil. Kč); akce vyžaduje další – provozní – prostředky na vybavení nových prostor
- výhledově zřejmě dojde i u pracoviště Příbram ke změně sídla (tlak ze strany města)
- obnova zastaralého a silně opotřebovaného vybavení prostor pracoviště Králův Dvůr a Příbram

- základní navýšení provozních ONIV (běžný provoz) již při tvorbě 1. verze rozpočtu – k zajištění zvýšených nákladů na energie a nájemné
- trvá naléhavý požadavek na zajištění adekvátních prostor pro archivaci osobních spisů klientů (lhůta pro skartaci 45 let)
- potřeba pravidelné obnovy výpočetní techniky, obnova a doplňování softwaru s ohledem na nové diagnostické možnosti, na nutnost propojení pracovišť prostřednictvím centrálních serverů
- ve všech OP v pronájmu event. výpůjčce zabezpečit instalaci samostatných měřičů odebíraných energií

8. Přehled podaných i plánovaných žádostí o finanční podporu

8.1. Podané a plánované projektové žádosti o finanční dotaci

2009/2010 – Grantové programy dotované z Fondu primární prevence SK (projekt realizován v r. 2010)

Program, grantový program, dotační titul	Finanční podpora schválena (ano/ne)	Výše požadované podpory v Kč
Role metodiků prevence ... při realizaci preventivního programu školy	ano	100 000

2010/2011 – OPVK, oblast podpory 1.2 – Rovné příležitosti (plán realizace 11/2010 až 6/2012)

Program, grantový program, dotační titul	Finanční podpora schválena (ano/ne)	Výše požadované podpory v Kč
Model péče o mimořádně nadané děti a žáky ve Středočeském kraji	ano	celkem 2 926 824,80
viz poznámka		

2011/2012

Program, grantový program, dotační titul	Finanční podpora schválena (ano/ne)	Výše požadované podpory v Kč

Plánované pro rok 2012/2013

Program, grantový program, dotační titul	Finanční podpora schválena (ano/ne)	Výše požadované podpory v Kč

Poznámka:

Vzhledem ke změně termínu zahájení realizace schváleného projektu by celková doba realizace byla zkrácena natolik, že naplnění podmínek projektu by bylo nereálné. Žádnou aktivitu nebylo možné vypustit ani zkrátit, nebylo by možné dodržet monitorovací indikátory a v určeném termínu projekt ukončit, proto nedošlo k podpisu smlouvy o realizaci projektu.

8.2. Nástin čerpání finanční podpory v dalších letech

S účastí v dotačních programech v nejbližších letech nepočítáme.

Kolín, 31. října 2012

PhDr. Jaroslava Štětinová
ředitelka PPP SK

Zhodnocení činnosti PPP SK a dosavadních změn

POZITIVA	NEGATIVA
Personální zabezpečení	
<ul style="list-style-type: none"> - plná kvalifikovanost odborných pracovníků pro výkon profese - široké spektrum absolvovaných vzdělávacích programů v rámci DVPP - flexibilita a motivovanost mladších začínajících pracovníků - učiněna opatření k vyváženosti v zastoupení obou základních profesí 	<ul style="list-style-type: none"> - celkový počet odborných pracovníků stále neodpovídá požadavkům ze strany uživatelů služeb (citlivá problematika zabezpečení činnosti metodika prevence) - výkyvy ve stabilizovanosti odborných týmů
Materiálně technické zabezpečení	
<ul style="list-style-type: none"> - vybavení pracovišť novými a poměrně nákladnými diagnostickými nástroji - částečná obnova počítačovou a reprodukcí technikou - legalizace programového vybavení - drobnější stavební úpravy vnitřních prostor 4 pracovišť, optimalizace pracovních podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> - s ohledem na finanční možnosti dosud nejsou podmínky jednotlivých pracovišť zcela srovnatelné, odrážejí přístup dřívějších zřizovatelů (týká se prostorových dispozic, vybavení audiovizuální a počítačovou technikou, diagnostickými nástroji a pomůckami, tak aby byly v souladu s evropskými standardy) - materiální vybavení neodpovídá vývojovým trendům ve školství
Úroveň poskytovaných poradenských služeb	
<ul style="list-style-type: none"> - maximální snaha o týmovou spolupráci psychologa a speciálního pedagoga - vyváženost psychologické a speciálně-pedagogické diagnostiky - užití komplexních diagnostických baterií zejména v rámci speciální pedagogiky - využívání nových diagnostických nástrojů - dlouhodobé vedení klientů s častými kontrolami u závažnějších případů - intenzivní spolupráce s dalšími odbornými pracovišti - kvalitní vedení začínajících pracovníků - vytvoření vlastních interních formulářů pro přehlednost poradenských výstupů - vytvoření řady metodických materiálů - dodržování diagnostických kritérií při integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. integrace středně těžkých a těžkých stupňů poruch - daří se rozvíjet koordinovanou péči o děti a žáky s PAS i děti a žáky mimořádně nadané - pořádání cíleně volených vzdělávacích akcí s účastí zástupců všech OP - v zájmu systémového řešení odborné supervize zahájily 3 pracovnice supervizi výcvik 	<ul style="list-style-type: none"> - menší podíl diferenciální diagnostiky, kvalitativní analýzy a diagnostické rozvahy - málo prokazatelné provádění supervize spisové dokumentace ze strany vedoucího pracoviště - nižší variabilita psychologických testových baterií - nepřesnosti v odborné terminologii - rezervy ve speciálně-pedagogické diagnostice matematických schopností - slabší úroveň psychologické diagnostiky ve věkové kategorii adolescence - sporadické využívání projektivních technik k diagnostice osobnosti - minimální využívání diagnostických nástrojů v počítačové verzi - poptávka dosud převyšuje možnosti PPP SK co do počtu vyšetření - rezervy ve spolupráci se středními školami
K samotnému sloučení	
<ul style="list-style-type: none"> - pozitivní hodnocení činnosti odborných sekcí, poskytujících prostor pro odbornou diskusi, kooperaci, - větší možnost kontaktu s kolegy, předávání zkušeností, případně konzultací problematických případů - řada zásahů do vedení dokumentace, její sjednocení - pořízen program pro jednotnou evidenci klientů a výkonů 	<ul style="list-style-type: none"> - komplikované účetnictví (předávání podkladů a kontrola výdajů) – zvýšené riziko chyb - méně pružné řešení organizačních záležitostí – vzdálenost způsobuje zpomalení, občas i zpoždění - podstatné zvýšení výdajů na poštovné a telefony (všechny podklady je třeba „přešláfet“, často je nutné telefonicky konzultovat jednotlivé záležitosti)

